

Reggeli Újság

Noviszád, 1940 július 16, kedő

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

21. évfolyam 194. szám

München eredménye:

Enyhült a feszültség Délkeleten

Rómában e hét végére vagy a jövő hét elejére várják az Anglia elleni támadás megindítását — Németország nem szándékozik világnézetét más népekre erőszakolni — írja a Berliner Börsenzeitung

Berlinből jelentik: Negerle Károly, a Berliner Börsenzeitung diplomáciai szerkesztője »Az új Európa« című cikksorozatának második részében körvonalazza Németország hozzájárulását Európa újjáépítéséhez. Abból a megállapodásból indul ki, hogy Németország nemcsak győzedelmeskedett a versaillesi rendszeren, hanem egyszerűen mindenkorra olyan birodalom is, amely sokat nyújthat Európának. Németország békét, biztonságot és védelmet hoz Európának külső beavatkozások, belső európai bonyodalmak, valamint kívülről jövő gazdasági megbénítások ellen.

A tengelyhatalmak szövetsége, valamint a német birodalom és a szovjetunió érdekében folytatott tárgyalások elhatárolása szintén hozzájárul ahhoz, hogy Európa politikai újjárendezését nagyhatalmi versengés nélkül lehessen megvalósítani. A kis országoknak nem kell többé félniük vagy oda szegődniük és a német birodalom nem várja el tőlük — mint a szövetségesek a világháború után —, hogy a győző szavatói vagy büntársai legyenek és az együttes biztonság ügye alatt — mint a Népszövetségben — a győzővel azonosítsák magukat a legyőzött kárára.

Az összes népek együttműködése

Cikke végén Negerle ezeket írja: Az összes népek együttműködésének új Európája, a munkanélküliséget nem ismerő, a gazdasági és pénzügyi válságok nélküli Európa, a tervgazdálkodás a munkamegosztás Európája, amelynek rendelkezésére állnak majd a legkorszerűbb műszaki termelő gépezetek és egy közösen megvalósított, egész Európát átfogó közlekedési rendszer — ez az Európa a gazdasági és nemzeti gátlások kiküszöbölése után megtalálja majd biztos alapját és jóléte gyors fejlődésnek indul majd. Európa ifjúsága előtt mindenestre nagy kitérő nyílnak.

NÉMET HADIJELENTÉS

A német véderőfőparancsnokság közli: Harci repülőgépeink a La Manche-csatorna felett végrehajtott fegyveres felderítő repülések során angol hajókaravánokat támadtak meg. Három kereskedelmi hajót — összesen 17.000 bruttótonna tartalommal — elsüllyesztettek, egy torpedóromboló, egy segedőcirkáló és négy másik kereskedelmi hajót bombatalálattal súlyosan megrongáltak és több hajón tüzet okoztak.

Német és angol vadászrepülőgépek között ismét légi harcra került a sor. Négy angol vadászgép és két

EURÓPA ÚJJÁRENDEZÉSE

Európa gazdasági és társadalmi újjárendezéséről Negerle ezeket írja:

Németország új gazdasági elgondolásokat és kipróbált gazdasági rendszert bocsát Európa rendelkezésére. Ez a rendszer biztosítja a piacokat, az igazságos árakat, a pénz értékelését a landóságát, a válságok elleni védelmet és olyan kereskedelmi módszereket jelent, melyek mindenki számára hozzáférhetőek, mert mentesek a tőke túlzott hatalmától. Ebben a közös gazdasági életben minden állam, akár kicsi, akár nagy, akár tökeszegény, akár gazdag, akár mezőgazdasági, akár ipari állam, bekapcsolódhatik az egyenlőség alapján, mert ez a rendszer a munka, a teljesítmény és a termelés alapján épül fel, nem pedig az arany és a tőke véletlen birtoklásán.

Az új gazdasági eszmék érintik az új szociális eszméket is, amelyeket a nemzeti szocialista Németország szintén rendelkezésére bocsát az új Európának. Németország azonban nem szándékozik társadalmi rendjét vagy világnézetét más népekre ráerőszakolni.

OLASZ HADIJELENTÉS

Az olasz főhadiszállás hétfőn a következő jelentést adta ki:

A Földközi-tenger nyugati részén egyik tengeralattjárónk elsüllyesztett egy ellenséges torpedóromboló és egy tengeralattjárót. A Tobruk felett végrehajtott ellenséges éjszakai légi támadások sem

áldozatot nem követeltek, sem kárt nem okoztak.

Keletafrikai légi erők bombázták Aden légi támaszpontját. Légi támadások és felderítések során ellenséges alakulatokat gépfegyvertűz alá vettünk és két repülőgépet lelőttünk. Az ellenség eredménytelen légi támadást intézett Assab ellen. Egy ellenséges gépet lelőttünk.

A feszültség enyhülése

Münchenből jelentik a Stefani-iroda: A Münchener Neueste Nachrichten bulvársajtó tudósítója a balkáni helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy a müncheni találkozónak máris mutatkozik a kedvező eredménye a délkelet-európai feszültség enyhülésében. Ennek legjobb bizonyítéka a román hadsereg leszerelése. (A. A.)

A KANADAIK ELÉGEDETLENEN AZ ANGOLOKKAL

Genfben jelentik a német távirati iroda: A Le Petit Dauphinois montreali jelentése szerint a francia származású és francia anyanyelvű kanadaiak nem titkolják elégedetlenségüket az angolokkal szemben és ez az elégedetlenség — az angol tengeri erőknek francia hadihajók ellen intézett támadásai után — egyre jobban kifejezésre jut. Két francia eredetű kanadai képviselő a parlamentben azt követelte, hogy a Nagybritanniában levő kanadai hadosztályok térjenek haza abban az esetben, ha az angolok folytatják támadásaikat a franciák ellen. (A. A.)

Ugyancsak a Le Petit Dauphinois jelentik Algiréből: Az algiri község-tanács ülésén a polgármester teljes mértékben helyeselte azokat az intézkedéseket, amelyekre Franciaországban készülnek és kijelentette, hogy Algir városában mindenben támogatja a francia kormányt. Végtül határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a község-tanács elismeréssel adózik Petain tábornagy törekvéseinek. (A. A.)

HOLLAND GYERMEKEK NYARALÁSA AUSZTRIÁBAN

Amszterdamból jelentik: Seyss-Inquart birodalmi biztos nemrég kijelentette, hogy a holland gyermekeket nyáron át Németország egyes részeiben helyezik el. A holland gyermekek első csoportja, mintegy hatezer gyermek, a Salzkammergutban tölti a nyarat. A holland gyermekek október elejéig maradnak Németországban. (A. A.)

HIR AMERIKAI BÉKEKÖZVETITÉSÉRŐL

Rómából jelentik: Nemzetközi diplomáciai körökben hetek óta egyre több szó esik arról, hogy Anglia kérésére az Egyesült Államok békét kíván közvetíteni, mind-ebből azonban gyakorlatilag eddig semmit sem lehetett megállapítani. Rómában úgy tudják, hogy az Anglia elleni háború megindítására e hét végén vagy a jövő hét elején kerül sor és így valószínű, hogy Hitler kancellár elhalasztott beszéde ugyancsak küszöbön állónak tekinthető.

NÉMET DIPLOMÁCIAI LEPÉS HÁROM AMERIKAI ÁLLAMNÁL

Washingtoni hír szerint a német kormány Costarica, Nicaragua és Guatemala kormányának jegyzékét nyújtott át, amelyben azt a reményét fejezi ki, hogy a küszöbönálló havannai pánamerikai értekezleten ez a három állam nem járul hozzá olyan határozatokhoz, amelyek éle Németország ellen irányul. A pánamerikai értekezleten arról lesz szó, hogy a nyugati térségben levő európai területeket, amennyiben ezek körül zavarok történnek ki, amerikai mandátum alá helyezték.

LEBRUN ELUTAZOTT VICHYBŐL

Vichyből jelentik: Lebrun volt elnök és felesége hétfőn délelőtt elutazott Vichyből. Bucsúztatásánál jelen voltak a polgári és katonai kabinetiroda tagjai és a gazdasági hivatalok vezetői.

Roosevelt: Amerika nem küld csapatokat Európába

Az Egyesült Államok elnöke elfogadja a harmadszori jelölést – Leszerelték az alexandriai francia hajórajt – Angolelleses tüntetések Marokkóban

Gibraltárból jelenti a Stefani-iroda: A kitelepített lakosság, amelyet legközelebb hajón elszállítanak, állandóan ellenséges tüntetéseket rendez a brit hatóságok ellen. Gibraltárba érkezett menekültek elbeszélések, hogy az oráni angol tengeri támadás miatt a franciák Casablancában, Rabatban, Mogadorban és más városok utcáin heves tüntetéseket rendeznek Anglia ellen és fenyegetőleg lépnek fel az angol állampolgárokkal szemben.

LESZERELÉS SZIRIÁBAN

Damaszkuszi jelentés szerint a francia katonai parancsnokság elhatározta a Közelkelet több tartalékos korosztályának leszerelését.

TÁMADÁS MÁLTA ELLEN

A Reuter-iroda la valetti jelentése szerint ellenséges repülőgépek vasárnap támadást intéztek Málta ellen. Emberéletben nem esett kár és anyagi kár sem volt. (A. A.)

A CURENTUL A VOLT KORMÁNYT TAMADJA

Bukarestből jelentik: A Curentul vezércikkben támadást intéz a volt román miniszterelnök és a külügyminiszter ellen, aki annakidején az angol biztosítékokat elfogadta. 1939 tavaszán, amikor Németország gazdasági szerződést kötött Romániával, a politikai megegyezés is létrejöhetett volna — írja a lap. A gazdasági szerződést korrekt módon tartották ugyan, de — az akkori miniszterelnök és külügyminiszter hibájából — e szerződés előnyeit megsemmisítették, ahelyett, hogy politikai célokra használták volna fel. Legkésebb a német-szovjet szerződés megkötése után az egész román külpolitikát felül kellett volna

vizsgálni, mert akkor világossá vált, hogy a szövetségesek politikai és katonai sulva Délkelet-Európában jelentéktelen lesz.

A megértésnek ez a hiánya az oka annak is, hogy Romániát nem hívták meg Münchenbe. A békekonferencián lemérik majd minden egyes állam politikai és gazdasági értékét és legalább egy évszázadra véglegesen megállapítják Európa térképét. Addig ideje van Romániának hogy ismét rátaláljon önmagára. A román érdekek legjobb ügyvédje a szigorú nemzeti fegyvellem kell, hogy legyen.

TILOS AZ ÜZEMEK BEZÁRÁSA ROMÁNIÁBAN

Bukarestből jelentik: A munkaügyi minisztérium közölte az ipari és kereskedelmi munkaadókkal, hogy a fixfizetéses alkalmazottak elbocsátása további intézkedésig tilos. Ugyancsak tilos az üzemek teljes vagy részleges bezárása is.

LETARTÓZTATOTT ÉNEKESNŐ

Milánóból jelentik: A Corriere della Sera bukaresti jelentése szerint a román fővárosban nagy feltűnést keltett Maria Tanase ismert énekesnő letartóztatásának híre. Az énekesnő nemesak ritka szépsége, hanem a román népdalok kiváló előadása révén is a közönség kedvence volt. Letartóztatása hír szerint a nyugati hatalmak részére történt kémkedési ügygel van összefüggésben.

KIGYULLADT OLAJKUT

Bukarestből jelentik: A Ploesti mellett levő kőolajmezőkön a villám belesapott egy kőolajkutba és láng-ra gyújtotta.

oldalon közlik az olasz repülők sikereiről szóló római jelentéseket. A lapok kiemelik, hogy az olasz légi haderő nagy károkat okozott az angol haditengerészetnek. Megemlítik az amerikai lapok Málta mindennapos bombázását is. (A. A.)

ÁGYUALKATRÉSZEK A PINCÉBEN

Bernből jelentik: A német távirati iroda az alexandriai francia hajóraj leszerelésével kapcsolatban a következőkről értesül: Julius 3-án Cunningham angol tengernagy azt követelte Godfroy francia tengernagytól, hogy hajórajával vagy csatlakozzék az angol hajórajhoz, vagy pedig semmisítse meg, illetve szerelje le hajóit. A francia tengernagy elutasította az angol követelést, elhatározta, hogy ellenáll és hajórajával kifut az alexandriai kikötőből. A francia hajóraj a kikötő belső részében horgonyzott és amikor elindult, észrevette, hogy az angol hajóhad jelentős fölényben

van vele szemben, úgyhogy a harc teljesen hiábavaló és eredménytelen lenne. Eppen ezért Godfroy tengernagy elhatározta, hogy leszereli hajóraját. A gépeket teljesen megsemmisítették és az ágyukat leszerelték. Az ágyúk, illetve az ágyualkatrészek egy részét az alexandriai francia konzulátus pincéjében helyezték el. A francia hadihajók legénysége Alexandriában maradt. (A. A.)

AZ UJ BOLGÁR KÖVET ELUTAZOTT RÓMÁBA

Szófiából jelenti az Avala: Decso Karadzsov, Bulgária új római követe Bernbe utazott, ahonnan folytatja útját Olaszországba. Elutazása előtt a Stefani-iroda munkatársának kijelentette, nagyon örül, hogy Rómába megy. Már ismeri a fasiszta Olaszországot, ahova történelmi napokban tér vissza. A nagybaráti nemzet fővárosában — mondotta — minden tőle telhetőt megtesz az olasz-bolgár barátság nemes ügyéért.

A besszarábiai és bukovinai németek hazatelepítése

Nagyszebenből jelentik: A Siebenbürgisch-Deutsches Tagblatt részletesen foglalkozik a besszarábiai és bukovinai németek elköltöztetésével. A lap megállapítja, hogy az orosz megszállás következtében egyetlen északbukovinai vagy besszarábiai német sem szenvedett kárt. Az orosz katonák mindenütt a legnagyobb előzékenységgel bántak a németekkel. Ezek lakóhelyeiket német- és olasznyelvű táblákkal jelölték meg, figyelmeztetésül, hogy ezek a házak védelem alatt állanak.

A lap a továbbiakban azt írja, hogy a besszarábiai és bukovinai németeket hazaköltöztetik a birodalomba. Feltehetjük, hogy — a volhiniai németekhez hasonlóan — itt is egyes községeket zárt tömegekben telepitenek át meghatározott területre — írja a lap. Végül felszólítja az oroszok által megszállt területekről elmenekült németeket, térjenek vissza földjeikre, hogy az áttelepítő bizottság átvehesse ügyük elintézését.

Gigurtu beszéde

Bukarestből jelenti az Avala: Gigurtu román miniszterelnök rádióbeszédét mondott, amelyben még egyszer kifejtette az új román kormány feladatait. Az egész román népnek — mondotta — segítenie kell a kormányt abban a törekvésében, hogy a nemzeti megújulás művét Romániában mielőbb keresztül vigyék. Gigurtu elsősorban a parasztsághoz fordult, amely a lakosság nagy tömegét alkotja. Kiemelte a takarékoság és a termelés növelésének szükségességét, végül pedig a küszöbönálló nagyarányú közmunkákról beszélt.

EGYIPTOM ÉS FRANCIAORSZÁG VISZONYA VÁLTOZATLAN

Kairóból jelenti a Havas-iroda: Az egyiptomi külügyi államtitkár újságírók előtt kijelentette, hogy a német-francia fegyverszüneti szerződés aláírása nem változtatta meg Egyiptom álláspontját Franciaországgal szemben. Franciaország egy részének német megszállása — mondotta az államtitkár — nem érinti diplomáciai viszonyunkat a megszállott, illetve meg nem szállott területekkel. Franciaországot — ugyan-

gy, mint a háború előtt — politikailag egységes egésznek tekintjük és viszonyunk Franciaországhoz, illetve gyarmataihoz ugyanaz, mint a fegyverszünet előtt volt. (A. A.)

A NÉMET SAJTÓ

AZ OLASZ SIKEREKRŐL

Münchenből jelenti az Avala: A müncheni sajtó részletesen foglalkozik a Földközi-tengeren elért olasz sikerekkel. A lapok rámutatnak arra, hogy ezek a sikerek az angol hajóhad minden további tevékenységét a Földközi-tengernek ebben a részében lehetetlenné tették. A Münchener Neueste Nachrichten szerint a tények a legjobb cáfolatai az angol tengerügyi hivatal unos-untalan hangoztatott nyilatkozatának, az angol hajóhad fölényéről. Ezt a »fölényben levő« hajóhadat az olasz haditengerészet egységei megfutamtították.

A Völkischer Beobachter kiemeli az olasz repülők sikeres működését, amelyek tovább üldözik a menekülő angol hajóhadat.

Roosevelt nyilatkozata

Milánóból jelentik: A Corriere della Sera washingtoni jelentése szerint Roosevelt elnök a sajtóértekezleten megismételte azt a szerdán tett nyilatkozatát, amely szerint az Egyesült Államok nem küld csapatokat az európai harcokra. Egy újságírónak arra a kérdésére, hogy ezalatt tengerészeket és tengerészgyalogosokat is ért-e, Roosevelt hivatkozott korábbi nyilatkozatára és hozzátette, hogy éppoly jól tud angolul, mint azok, akik nyilatkozatai érthetőségét kétségbevonják.

A DEMOKRATA PÁRT ÉRTEKEZLETE

A Stefani-iroda csikágói jelentése szerint a demokrata párt értekezlete megkezdődött. A kiküldöttek tulajdonképpen az értekezlet Rooseveltet harmadszor is jelöli, az alelnökjelölt pedig Whyler szenátor lesz. Whyler szenátor egyébként vasárnap este rádióbeszédét mondott. Kijelentette, hogy az Egyesült Államoknak semmi körülmények között sem kell beavatkoznia Európában. (A. A.)

ROOSEVELT ELFOGADJA A JELÖLTSEGET

Washingtonból jelenti a Reuter-iroda: Beavatott megfigyelők nézete szerint Roosevelt elnök elfogadja a jelöltséget, mert világosan tudja, hogy aki rá szavaz, őszinte meggyőződésből adja le szavazatát. Roosevelt tehát nem hagyhatja figyelmen kívül: 1) az amerikai nép akaratát, 2) a New Deal-tervet, amelyet Vilkey köztársasági jelölt részéről veszedelem fenyeget, végül pedig azt a közmeggyőződést, hogy annyi államférfiú tapasztalatra tett szert, hogy mint a legmegbízhatóbb személyiség, tud szembenézni a mai bonyolult eseményekkel. Ha azonban Roosevelt bármilyen okból visszautasítaná a jelölést, akkor — beavatottak nézete szerint — az Egyesült Államok alelnökjelöltje javára mond le. (A. A.)

AZ AMERIKAI SAJTÓ AZ OLASZ REPÜLŐK SIKEREIRŐL

Washingtonból jelenti a Stefani-iroda: Az amerikai lapok, főleg a Newyork Times, a Newyork Herald Tribune és a Washington Post első

Churchill: Várjuk a küszöbönálló támadást

Inkább legyen London por és hamu, semhogy megadjuk magunkat -- mondotta az angol miniszterelnök -- Az olasz sajtó az Anglia elleni támadás esélyeiről

Rómából jelentik: A Telegrafo berlini tudósítója egyik cikkében ezeket írja:

Mikor kezdődik már meg az offenzíva Anglia ellen? Mire várnak még? — Ezeket a kérdéseket az utóbbi napokban igen gyakran lehet hallani semleges körökben. Vannak azonban olyanok is, akik már biztosan tudják, hogy Németország ezen vagy azon a napon kezdi meg a támadást, mások pedig már az eszközöket is tudják, amelyekkel Németország és Olaszország térdre kényszeríti Angliát.

Német körökben hangoztatják, hogy mindezek a jóslások teljesen feleslegesek. Maguk a németek jól tudják, hogy két csata között előkészületi műveletre van szükség és ezért nyugalommal várnak. Annyit azonban ki lehet jelenteni, hogy sokáig már nem várnak. Képletesen kifejezve: Berlinben azt mondják, hogy már csak néhány perc hiányzik a 24. órához. Hogy valójában hány percről van szó, ezt egyedül a Führer tudja, de mindenestre már kevés percről. Németország számfanilag biztos benne, hogy Angliát éppen olyan gyorsan földre teríti, mint Franciaországot — írja a lap.

A STAMPA A NÉMET TÁMADÁS LEHETŐSÉGÉRŐL

Rómából jelentik: A Stampa katonai szakértője az Anglia elleni német támadással kapcsolatban azt írja, hogy a légi erők támadását az angol légi haderő megsemmisítésének kell megelőznie. A nagyarányú német repülő-támadás valószínűen London környékének bombázásával kezdődik majd — írja a lap. Ha a német repülők erre a területre naponta 4—500 nehéz bombát dobna majd le, akkor a nyolc millió főnyi lakosság kénytelen lesz a legnagyobb sietséggel elköltözni, ami óriási zavart kelthet az egész országban. Egyidejűen a német bombázó s zuhanógépek nagy

szabású támadásokat kezdenek az angol kikötők és repülőterek ellen és az angol légi erőt fokozatosan megsemmisítik. Ezt követheti a csapatok partraszállítása.

A lap a továbbiakban ezeket írja: Anglia — minden angol nyilatkozattal ellentétben — aligha rendelkezik több, mint 15—18 felszerelt és harcképes hadosztállal. Elegendő tehát, ha Németország 25 hadosztályt szállít partra Angliában, hogy a szigetországot elfoglalja. Ez semmiestre sem könnyű feladat és ez lesz a történelem legnagyobb szabású partraszállási művelete. A német erők partraszállítására valószínűen azokon a pontokon kerül sor, amelyek a történelem során már ilyen szerepet játszottak.

AZ ANGOL AKNAZÁR JELENTŐSÉGE

Berlinből jelentik a német távirati iroda: Az angol tengernagyi hivatalnak azzal az állításával szemben, hogy a Shetland-szigetektől Izlandon át állítólag egészen Grönlandig húzódó aknazárral az Atlanti-óceánt végleg elzárják Németország elől, német illetékes helyen a következőket állapítják meg:

Az angol tengernagyi hivatal állítólag már a norvégiai hadműveletek alatt zár alá vette az Északi-tenger felét és a Keleti-tenger nagyobb részét. Az angol haditengerészetnek azonban nem állott módjában megzavarni a német tengeri utánpótlást és még a Shetland-szigetek és a norvég partok között, alig 200 tengeri mérföldes rést sem tudta elzárni. A könnyű és nehéz német tengeri egységek zavartalanul eljuthattak az Északi-tengerre. Annál neveségebben hat most az az állítás, hogy az angol flotta képes a Shetland-szigetektől Grönlandig terjedő, több, mint ezer tengeri mérföldes utat aknákkal elzárni.

Ansaldo hefi beszámolója

Rómából jelentik: Ansaldo, a Telegrafo főszerkesztője az olasz véderőhöz intézett vasárnapi rádióbeszédében többek között kijelentette, hogy az angol szárazföldi erőket Egyiptomban és Palesztinában 120.000 főre becsüli. Ezek angol, ausztráliai és újzélandi különítményekből állnak. A Földközi-tengeren Anglia két hajórajt vont össze. Az egyik a Földközi-tenger keleti, a másik a nyugati részén van. Mindkét csoport egy-egy repülőgépanyahajóból, hét sorhajóból, tíz elsőosztályú cirkálóból, hét könnyű cirkálóból, nagyszámú felderítő hajóból, torpedórombolóból, sok kisebb egységből és tizenöt tengeralattjáróból áll.

A keleti csoport fő támaszpontja Alexandria. Néhány angol egység Haifában és egy idegen hatalom kikötőjében van. Ezt az idegen hatalmat nem akarom megnevezni — folytatta Ansaldo —

majd megjegyezte, hogy ez a hatalom jobban tenné, ha csak a saját hadieszközeit használná. Végül az angol hajóraj legutóbbi műveleteit Ansaldo úgy magyarázta, hogy a keleti angol csoport felismerte, milyen veszély fenyegeti az olasz légi erők részéről és ezért megkísérelte az áttörést nyugati irányban.

AZ OLASZ TRÓNÖRÖKÖS TÁVIRATA

Umberto olasz trónörökös táviratot intézett Staracehoz, a fasiszta milícia vezérkari főnökéhez. A trónörökös elismerését fejezte ki a feketeinges zászlóalj kiváló teljesítményeiért. Ezek a tettek — mondja a távirat — feljogosítanak arra, hogy feltétlen bizalommal tekintsünk Olaszország dicsőséges jövője felé.

Légi támadások Anglia ellen

Mint a Reuter-iroda jelenti, hétfőre virradó éjszaka Anglia több vidéke felett ismét megjelentek az ellenséges repülőgépek. Az egyik gép a délkeleti partok felett öt bombát dobott le.

A csatarna felett vasárnap este lefolyt légi harcok során öt ellenséges gépet lelőttek. Egy angol gép nem tért vissza.

MEGTORPEDÓZOTT HAJÓ

Londonból jelenti az Avala: A tengernagyi hivatal közli, hogy az Escort rombolóhajó a Földközi-tenger nyugati részén elsüllyedt. A hajót torpedólovás érte. A legénység két tagja eltűnt.

A MAGYAR SAJTÓ AZ OLASZ GYŐZELMEKRŐL

Budapestről jelenti a Stefani-iroda: Az olasz haditengerészet legutóbb kivívott győzelme Magyar-

országon mély benyomást keltett és a lapok bőven foglalkoznak vele. A Magyarország azt írja, hogy az angol hadihajók nem érték el céljukat, hanem kénytelenek voltak megrongálva visszatérni támaszpontjukra. Ez a győzelem legalább 25 százalékkal gyöngítette az angol hajóhad erejét — írja a lap. Ilymódon Nagybritannia tekintélye a Földközi-tengeren lényegesen csökkent és napról-napra csökkenőben van. Olaszország főlényege Nagybritanniával szemben a Földközi-tengeren vitán felül áll.

A Pesti Hírlap rámutat azokra a nehézségekre, amelyeket Olaszországnak az afrikai angol csapatokkal szemben le kell győznie, de hozzáteszi, hogy az olaszok tudják, hogy angolokkal állnak szemben, még pedig Afrikában. Már az első harcok során kitént, hogy az olaszok ebben a körzetben fölényben vannak — írja a lap.

Churchill beszéde

Londonból jelenti az Avala: Churchill miniszterelnök vasárnap este rádióbeszédet mondott, amelyben többek között ezeket jelentette ki:

Az elmúlt két hét alatt az angol haditengerészet arra a szomorú feladatra vállalkozott, hogy a háború tartamára harcképtelenné tegye a francia haditengerészeti sorhajóit. A fegyverszüneti feltételek szerint a francia sorhajók német kézre kerültek volna, ami nemcsak Nagybritannia, de az Egyesült Államok biztonságát is fenyegette volna. Ennek folytán nem volt más választásunk, mint az, hogy úgy járjunk el, ahogy eljártunk, még pedig azonnal. Kinos feladatunk most véget ért. A Toulonban és szerte az egész

világon horgonyzó francia hadihajók nem csökkenthetik tengeri fölényünket. Ehhez képest ezeket a hajókat semmiképpen sem nyugtalanítjuk, ha csak nem tesznek kísérletet arra, hogy visszatérjenek a német vagy olasz ellenőrzés alatt álló kikötőkbe.

Ami bennünket illet, Franciaországhoz való viszonyunk mélabus szakasza lezárult. Gondoljunk inkább a jövőre. Ma július 14-e van. Ez a nap nemzeti ünnep Franciaországban. Kijelentem és hiszek benne, hogy megérjük még július 14-ét, amikor a felszabadult Franciaország újból nagy és dicső lesz és elharcosa lesz a szabadságnak és az emberi jogoknak.

Minden arra mutat, hogy a háború hosszú és súlyos lesz.

Egy dolog azonban bizonyos és ez az, hogy egyedül maradtunk a csatamezőn és szembe kell néznünk a legrosszabbal, amit az ellenség tehet. Mi készek vagyunk megvédeni helyzetünket a bennünket fenyegető veszedelemtől. Egyedül harcolunk, de nem magunkért. Várjuk a küszöbönálló támadást, amely talán ma este jön el, talán a jövő héten, talán soha. Bármily nagy és bármily hosszú legyen is a megpróbáltatás, nem megyünk bele semmiféle feltételbe és nem kezdünk semmiféle megbeszélést. Megtörténhet, hogy könyörületet alkalmazunk, de könyörületet kérni nem fogunk.

Megérttem, ha az Atlanti-óceán tulsó partján levő rokonszenves megfigyelők, akik nem mérhetik fel sem eszközeinket, sem elszántságunkat, kételkednek fennmaradásunkban akkor, amikor azt látják, hogy annyi államot igáztak le néhány hét, sőt néhány nap alatt. Az ellenséggel azonban még nem szállt szembe egy nagy nép, melynek ugyanolyan erős az akarata, mint az övé. Most egész hadseregünk a szigetországban van és az elmúlt világháború alatt soha ilyen nagyszámú és jól felszerelt haderő nem örködött az angol szigetek felett. Most másfélmillió ember van fegyverben és ennek a haderőnek

ütőképessége napról-napra növekszik. A sorkatonaságon kívül a helyi önkéntes védőszolgálat több, mint egymillió emberrel rendelkezik. Ha az ellenség Nagybritanniába jön, minden falu és minden város külön védekezik. London óriási tömegei uccáról-uccára harcolva az egész ellenséges haderőt elnyelhetik. Inkább legyen London por és hamu, semhogy megadjuk magunkat.

A jó egyesületi vezetés, a népművelés. Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

A spanyol hadsereg új vezérkari főnöke

Madridból jelentik: A minisztertanács Battista Sanchez tábornokot a hadügyminisztérium államtitkárává nevezte ki.

Martin Moremo tábornokot a spanyol vezérkar főnökévé nevezte ki Franco államelnök.

Baltával támadt a feleségére és a kislányára egy noviszádi munkás

Az Almási-temető mellett felakasztotta magát egy ismeretlen

Noviszádon a Milosa Dimitrijevi-csa-utca 6 számú házban vasárnap családi dráma játszódott le. Kiss Sándor 35 éves munkás itt as állapotban összeveszett a feleségével. Tizenegy éves Ilonka nevű leánya a szülők veszekedésében az anya pártjára állt, mire

a feldühödött férfi felkapta a baltát és azzal támadt a feleségére és kislányára.

Kissné a lányával együtt menekült, eközben akis Ilonka elvágódott és eltörte a lábát. A dühöngő embert az összefutott szomszédok csillapították le. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

★

A noviszádi Almási-temető csőze vasárnap estefelé a temető mellett levő egyik eperfán akasztott férfit vett észre. Megállapította, hogy a 40 év körüli ismeretlen ember felakasztotta magát a fára és meghalt.

Értesítette a rendőrséget, amely az öngyilkos zsebeit átkutatta, de semmiféle igazolóírást nem talált nála. Az öngyilkos hosszukás arcú, rövidrenyirt bajuszt viselt, barna ruha, drapp színű nadrág és magasszárú cipő volt rajta. Személyazonosságának megállapítására eljárás indult.

★

Varja Mária noviszádi háztartásbeli Vladika Katjanszki-utca 4 szám alatti házában udvarából éjszaka ismeretlen tettes elloptott 17 darab libát.

Dimitrijevi-cs Zsárkó noviszádi mészáros Hermes gyártmányu ezer dinár értékű kerékpárját ismeretlen tettes ellopta.

Kengyel Pál kamenicai kocsmárosról Filip Iván munkás elloptott egy ballont, amelyben 25 liter pálinka volt. A rendőrség Filip lakásán megtalálta a lopott ballont.

Milák Dusan Vesta gyártmányu 1000 dinár értékű kerékpárját a Háltéren ellopták.

Kiss Erzsébet háztartásbeli jelentette a rendőrségen, hogy

a Luja Bartua 60 szám alatti lakásáról ismeretlen tettes ellopta az albérlője 1000 dinár értékű ruháját.

Mészáros Teréz Ilja Ognjanovicsa-utca 13 szám alatti lakásából elloptak 400 dinár készpénzt és 300 dinár értékű fehérneműt.

Szadzani-cs Bránkó 20 éves noviszádi munkás ellopta Nanivuka Szlávko szremszkamitrovicai sofőr pénztárcáját. A rendőrség Szadzani-csöt letartóztatta.

A rendőrség őrizetbe vett egy Tyoszi-cs nevű munkanélkülit, akít okirathamisításon értek tetten.

A kül- és belpolitikai helyzetről beszélt Krnyevics Juraj a horvát parasztpárt főtitkára

Semmilyen diktátum sem lehet szolid és tartós

Krnyevics Juraj dr. a horvát parasztpárt főtitkára vasárnap Sibenikben beszélt a kül- és belpolitikai helyzetről.

— Európa ma bizonytalanságban él — kezdte el szavait. — Senki sem tudhatja biztosan ma, hogy mi lesz holnap, különösen pedig nem tudhatja, hogy mi lesz néhány hét vagy hónap múlva. Ebben a bizonytalanságban csak az a megnyugtató, hogy a horvát népek két olyan fia volt, mint Rádics Antun és Sztjepan, akik politikai iskoláztatásban részesítették a horvát népet. Rádicsék tanították, hogy egy nemzet csak magában bízhat és a saját erőiben. És mivel a horvát parasztpárt, amely évszázadokon és ezredeken keresztül az együttélés elvei alapján rendezte be életét, mondták Rádicsék azt, hogy ez az az alap, amelyen új, egészséges és szolid Horvátországot kell kiépíteni.

— Manapság sokat beszélnek új európai rendről. Ez az új rend azonban csak akkor valósulhat meg, ha szolidat és tartósat teremtetnek. Mindnyájan látták, hogy mit

teremtettek a világháború után. Akkor azt mondták, hogy ez a háború a háborúk végét jelenti. Azt mondták, hogy évszázadokra szóló rendet alapítanak meg. Hát megcsinálták ezt? Nem. És miért nem. Mert nem volt igazságos. Egyesek azt mondták, hogy ez diktátum volt és látják, a diktátumot megdöntötték. Nekünk magunknak nem is kell messze tekintenünk a világba, hanem csak hazai körülményeinkre, hogy meggyőződjünk e szavak igazságos voltáról. Mi látjuk, hogy amit erővel és erőszakkal ránk kényszerítettek, nem lehet tartós és szolid.

A belpolitikai helyzetről szólva hangoztatta, hogy az egyezmény megkötése óta sok minden megváltozott és megjavult, de még sokkal többet kell tenni. Eredményt azonban az egyén is csak úgy tud elérni, ha dolgozik. Emellett a dolgozóknak egészségeseknek kell lenniök, mert egy nép ereje mindig egységével áll arányban.

A szubotici villamosok garázdálkodása

Vasárnap este ismét villamosszerencsétlenség történt Szuboticián — A villanytelepet terheli a felelősség Az államügyészség veszi kezébe az ügyet

Szuboticiáról jelentik: Ha a szubotici villamosok élőlények lennének, bátran állíthatnánk, hogy megvesztek és egymás elpusztítására törekednek. Alig néhány napja csak, hogy beszámoltunk a palicsi uton történt kettős villamosszerencsétlenségről, mely alkalommal hét személy könnyebb-súlyosabb sérüléseket szenvedett s most ismét a szubotici villamosok újabb garázdálkodásáról kell írunk. Vasárnap este ugyanis, éppugy, mint a múlt alkalommal, 8 óra felé szerencsésen végződött villamosszerencsétlenség történt a katonai szénraktár előtt. Az utasokkal telt villamos fékezett a megállónál és a pótkocsik nyomásának engedve, még néhány métert futva megállt. Néhány másodperccel később egy másik, pótkocsikkal ellátott kocsit alig észlelt sebességgel belefutott az elsőbe és az utasok közül többen könnyebb horzsolást szenvedtek. A pánik hatalmas volt, mivel az utasok szinte zsufolásig megtöltötték a kocsikat.

A gyengébb idegzetű nők és férfiak vegyest, akik az első villamos utolsó pótkocsijában ültek és látták a feléjük szágúró másik villamost, kétségbeesetten sikoltoztak és le akartak menekülni, ez azonban lehetetlen volt, a szerencsétlenség pillanatok alatt bekövetkezett. Sztantics Béla rendőrkapitány, aki épp a legutolsó kocsin utazott és nem vesztette el lélekjelenlétét, alig tudta lecsillapítani a fejvesztett utasokat. A szeren-

csétlenség megtörténte után Sztantics rendőrkapitány azonnal értesítette Milosevi-cs Ávra ügyeletes rendőrkapitányt, aki csakhamar a helyszínre érkezett és erélyes vizsgálatot indított. Legelőször is megállapítást nyert, hogy

a második pótkocsit vezető Lungulov Milos nem is hivatásos kocsivezető, hanem csak a nagy forgalomra való tekintettel ugrott be kisegítőnek.

A felelősség azonban nem őt, hanem a villanytelepet terheli, mégpedig — Lungulov vallomása szerint — a következők miatt:

Lungulov, amikor látta, hogy az előtte haladó kocsit fékezett, maga is idejében nyult a kézi fékhez, azonban az felmondta a szolgálatot.

Erre kétségbeesetten a villanyfékhez kapott, a villanytelep azonban, soha rosszabbkor, kikapcsolta az áramszolgáltatást és ez a fék is használhatatlanná vált. A kocsit ekkor már mintegy 4—5 méterre megközelítette az előtte álló villamos szerelvényt. A vezető újra a kézfékekkel kísérletezett, amely — nagy meglepetésre — hirtelen működni is kezdett, de már későn: a kocsit másodperc töredéke alatt nagy csattanással, csörömpöléssel belefutott a pótkocsiba.

A hatóságok Sztilnovics Zvonimir, a villanytelep igazgatójának jelenlétében lepecsételték a kocsikat, amelyeket tegnap délután szakértők vizsgáltak felül. Az újabb, harmadik villamosszeren-

csétlenség általános felháborodást keltett, mivel közismert tény, hogy az egész országban Szuboticián a legdrágább a villamos és mégis itt történnék a leggyakoribb szerencsétlenségek. Az áramszolgáltatás váratlan kikapcsolása nem új a közönség előtt, nem egyszer megtörtént már, hogy közel félóraig kellett várnia a villamosra, mert a villanytelep kikapcsolta az áramot. Tekintettel Szubotica lakosságának hangulatára és az ismétlődő szerencsétlenségek veszélyes voltára, az ügyet az államügyészség vette a kezébe és a legszigorúbb vizsgálatot vezeti le. A vizsgálat kimenetele elé fokozott érdeklődéssel tekintenek.

Bullitt az Egyesült Államok volt párisi követe elulazott Franciaországból

Madridból jelentik: Bullitt, az Egyesült Államok volt párisi nagykövete, aki néhány nappal ezelőtt Madridba érkezett, repülőgépen Lisszabonba folytatta útját.

Bullitt nagykövet Madridban kijelentette, hogy a német katonák a megszállott francia területen a legkorrektebbül viselkednek a franciákkal szemben. Hozzátette azt is a nagykövet, hogy egyetlen olyan esetről sem tud, amikor a német katonák eljárása ellen panasz merült volna fel a lakosság részéről.

A világ legrégebb tavának erősen csökken a vízmagassága

Limából jelentik: A múlt év decembere óta érdekes megfigyeléseket tettek a délamerikai Andes hegyláncolatban levő Titicaca tóval kapcsolatosan. A tó vízmagassága ugyanis azóta egy fél méterrel süllyedt. Szakértők véleménye szerint a tó vízmagasságának süllyedése annak a nagy mennyiségű napfoltnak a következménye, amelyek a napon mutatkoznak. Azt hiszik, hogy a tó, amely a világ legrégebb ismert tava, vízmagassága még tovább fog csökkenni.

Gyujtogatás Írországban

Belfastból jelentik: Ismeretlen tettesek felgyujtottak egy nagy élelmiszer raktárt. Azt hiszik, hogy a merényletet az »ir köztársasági hadsereg« szervezet tagjai követték el.

A török köztársasági elnök Konstáninápolyban

Konstáninápolyból jelentik: Ismet Inönü török köztársasági elnök a Konstáninápoly melletti Jalova fürdőhelyre érkezett, ahol több napot fog pihenni.

A köztársasági elnökkel egyidejűen igen sok képviselő is elhagyta Ankarát, mert a parlament tizenkét napi szünetre ment. Novemberig a parlament kéthetenként fog összeülni.

Szombor vasárnap avatja fel a Mártírkirály nagy lovassobrát

Szomborból jelentik: Szombor város vezetősége már mindent megtett arra nézve, hogy a vasárnapi szoborleplezés kitűnően sikerüljön. Mint már jelentettük, vasárnap, július 21-én leplezik le Vitéz Egységesítő I. Alekszandár király lovassobrát.

A hatalmas, remekműszámba menő lovassobrát Augusztinovic európai-hírű zágrébi szobrász készítette. A szobor maga 489 centiméter magas, márvány alapzatának magassága pedig 462 centiméter. A gyönyörű emlékművet a Szent György téren, a régi, patinás külsejű városháza előtt állították fel.

Az ünnepségen megjelenik a királyi ház, a kormány, a hadsereg és a bányai hivatal képviselője. A vidéki vendégek részére 75 százalékos utazási kedvezményt biztosítottak.

Megválasztották Havanna elnökét

Havannából jelentik, hogy a kubai köztársasági elnöki választás véget ért. A legtöbb szavazatot Battista ezredes, az eddigi elnök kapta.

A választás ideje alatt egyes helyeken összetűzésekre is sor került. Egyes helyeken igen hevesek voltak ezek az összetűzések, úgyhogy a szembenálló jelöltek hívei között valóságos harcok voltak. A harcok során igen sokan életüket is veszítették.

Emelik a napraforgómag árát

Minisztériumi értekezlet Beogradban

Petrovgradról jelentik: A Duna-Tiszavidéki Mezőgazdasági Egyesület közlése szerint hamarosan miniszteri rendelet jelenik meg, amely új olajmagárakat ír elő. Ezzel kapcsolatosan Beogradban értekezlet volt, amelyen az érdekeltek miniszteriumok és az országos jugoszláviai ételajgyarak kiküldöttjei megjelentek. Az értekezleten a termelőket Miroszavlyevics Braniszlav, a Dunabánsági Mezőgazdasági Kamara titkára és Osztrogonác Iván, a Duna-Tiszavidéki Mezőgazdasági Egyesület titkára képviselték. Osztrogonác Iván kifejtette a termelők álláspontját és hangsúlyozta, hogy

feltétlenül szükséges új átvételi árat megállapítani az olajmagvak számára,

mert január óta, amikor szabályozták az árat, lényegesen megváltozott a helyzet és

a termelési költségek nagy mértékben emelkedtek.

A termelők nevében a következő árat megállapítását kérte: lenmag 440 dinár, ricinusmag 500 dinár, napraforgómag 300 dinár métermázsánként, minden levonás nélkül.

Az olajgyarak képviselői hozzájárultak a lenmag és a ricinusmag előterjesztett árához, de a 300 dináros napraforgómag árat nem fogadták el, hanem 260 dinár megállapítását kérték. Miután ebben a tekintetben nem sikerült megegyezést elérni,

a napraforgómag árát a kereskedelemügyi miniszter állapítja meg rendeletileg.

A napraforgótermés egyébként kitűnően igérkezik. A napraforgó mindenütt szépen fejlődik és sok helyen virágzik. Jugoszláviában az idén mintegy 65.000 hold van napraforgóval beültetve, ebből 55.000 holdnak termését szerződésileg lekötötték a gyárak.

Német-Przemysl városának megalapítása a San folyó nyugati partján

A San folyó választja el egymástól a német és szovjet érdekerületet

Krakkóból jelentik: Dr. Frank birodalmi miniszter, a megszállt lengyel területek főköormányzója ünnepélyes külsőségek között megkezdte a San nyugati partján Német-Przemysl építését.

Dr. Wächter kormányzó, a krakói kerület főnöke üdvözölte a birodalom keleti határán levő német fenhatóság alatti területek főköormányzóját és egyúttal ismertette előtte Przemysl történelmi jelentőségét is, amely már néhány évszázad óta német jellegű. Frank dr. az üdvözlésre adott válaszában a birodalom Vezérének nevében kijelentette, hogy Német-Przemysl városát megalapították és Hahn községi elnököt a város polgármesterévé nevezte ki. Beszéde további során rámutatott ennek az óráknak történelmi jelentőségére, amelyben a nemzeti szocialista birodalom a német érdekerület ke-

leti határán ezt várost megalapította. Egyúttal fejlődést és haladást kívánt a városnak és azt a reményét juttatta kifejezésre, hogy a főköormányzóság nemzeti szocialista fejlődésének alappillére lesz.

A német—orosz érdekhatar az eddigi Przemysl két részre osztja, mindegyik a San másik partján és ezzel a német városalapítással a San nyugati partján egyúttal az érdekhatarok állandóságát is bizonyítják és biztosítékot nyújt arra, hogy Németország itt szilárd helyzetet akar teremteni.

A főköormányzó beszéde végén átnyújtotta Német-Przemysl első polgármesterének a város alapításáról szóló oklevelet és rámutatott azokra a nagy feladatokra, amelyeket a város Hitler Adolf nemzeti szocialista Németországában megvalósítani hivatott.

A Balti-tenger és a Dardanellák jelentősége Szovjet-Oroszország szempontjából

Irta: Zsukovszky-Vollnszki Miklós volt orosz cári ezredes

A nyugati és délkeletaurópai feszültség, látszólag legalább, egyelőre hátrébe szorította a Balti- és a Keleti-tenger medencéjében nemrég lefolyt eseményeket. Ebből természetesen korántsem lehet azt a következtetést levonni, mintha utóbbiak jelentőségét az előbbiek elhomályosíthatnák. Az a tény, hogy Szovjet-Oroszország megszállta a kis balti utódállamokat, a világháború előtti időkhez hasonló helyzetet teremtett Észak-Európában.

A történelem ösdiók óta megdöntöhetetlenül azt bizonyítja, hogy

az egyes államok nagysága és ereje, kicsinyeké és nagyoké, kontinentális államoké és tengerpartiaké mezőgazdaságiaké és ipariaké attól függ, mennyire sikerült nekik tengeri problémájukat megoldaniok.

Ezt a tényt már régen felismerték az államok vezető férfiai és ezért igyekezik minden ország tengeri hatalmát és kapcsolatát biztosítani.

Ennek az elvnek az alapján követte Oroszország is ezt a politikát. Eleinte csak mellékesen — talán ösztönösen —, de a XVIII-ik századtól kezdve már tudatosan és keményen. Nagy Péter cár nagyratörő tervei irányították erre az utra Oroszországot. Utódai folytatták politikáját és egy évszázad leforgása alatt Oroszország gyenge, jelentéktelen és kulturátlan moszkvai fejedelemségből erős világhatalommá és nagykulturájú állammá fejlődött. Századunk elején folyói már hét tengerbe ömöltek. Ezek közül a két legfontosabb a Fekete- és a Balti-tenger volt.

Ha egy pillantást vetünk a Balti-tenger térképére, illetve ennek az

Oroszországgal határos részére, nem kerülheti el figyelmünket, hogy

a világháború után, a hatalmas kiterjedésű Szovjetunió 2700 kilométeres tengerpartjából csak egy 200 kilométeres szakasz maradt meg Leningrád kikötővel.

A Finn-Szovjet-háború után ez a helyzet annyiban javult, hogy az Hníóhoz még egy távol-északi fontos kikötőt csatoltak: Viborgot. Ezenkívül kiépítették az előzetesen a balti államokban létesített katonai támpontokat. Az utóbbi azonban inkább a Finn-öböl partjainak háború esetén való biztosítását jelentette, mert a kereskedelmi forgalom kérdését nem oldotta meg.

Multkori cikkemben már említettem, hogy Oroszország kivételének 80 százaléka tengeri uton jut külföldre. Ebből 60 százalék a Fekete-tengerre esik. A második helyet 35 százalékkal a Balti-tenger foglalja el. Külkereskedelmi szempontból tehát ennek a tengernek is mindig nagy jelentősége volt. Most, a német birodalommal való szorosabb kapcsolat létrejötte óta jelentősége még inkább fokozódott. A néhány évvel ezelőtt elkészült csatorna, amely a Fehér-tengerrel is kapcsolatot teremt, még növeli jelentőségét. Az eddig nagy mennyiségben Archangelszken és Murmanszkon át exportált áru most sokkal rövidebb és olcsó viziuton juthat rendeltetési helyére. A kiviteli cikkek: a gabona, a fa és egyéb nyersanyagok. De nagy a jelentősége a bevétel szempontjából is.

A nagy mértékben megnövekedett forgalom lebonyolítására egy vagy két kikötő már nem volt elegendő.

Nem szabad elfelejteni, a Balti-ten-

ger igen nagy hátránya az, hogy az évi forgalmat a hat-hét meleg hónap alatt kell lebonyolítani, mert a többi öt-hat hónapban a tengert jégpáncél borítja. Ez viszont, csak több kikötő együttes igénybevételével lehetséges.

A kedvező külpolitikai helyzet a közelmúltban arra ösztönözte a szovjetkormányt, hogy megszállás útján szerezze meg ezeket a kikötőket.

Oroszországnak a Balti-tengeren most nyolc jól berendezett kereskedelmi kikötője van, amelyek segítségével könnyen lebonyolíthatja megnövekedett forgalmát.

Az új helyzet hadi szempontból is igen nagy előnyöket szerzett Oroszországnak. Az eddigi teljesen nyitott és háború esetén az ellenségnek ugyiszólván kiszolgáltatott Leningrád, valamint a birodalmi határ észak-nyugati szárnya most kitűnően védhető természeti határokat kapott. Kiépített partvédelem és kisebb hadiflotta teljes biztonságot nyújt most ezen a részen.

Németországon kívül a Balti-tengeren nincs számbavehető hadiflotta egyik államnak sem. Svédország néhány új hadihajója nem kelhet versenyre a szovjet hajóhadával, amely négy régi, de korszerűen átépített nagy csatahajóból és néhány újabb cirkálóból, valamint több rombolóból és nagyszámu tengeralattjáróból áll.

Oroszország határai tehát északon most biztosítottaknak látszanak.

Ismét urrá lett a Balti-tenger legnagyobb részében és ezáltal lehetségessé vált számára, hogy fő tengeri problémáját: a Dardanellák kérdését megoldhassa.

A noviszádi taligások ellen erélyesen kell fellépni

Szabályozni kell a fuvarozási költségeit

Súlyos panasszal fordult hozzánk egy telepi háztulajdonos, akinek háza az árvíz alkalmával összedőlt. Szerzett magának pénzt és elhatározta, hogy felépíti házát. Noviszádon azonban nem tudott téglát kapni és ezért a beskai téglagyárban vásárolt. A téglát meg is érkezett Noviszádra, ekkor azonban kellemetlen meglepetés érte: a noviszádi taligások nem akarták a téglát az állomásról a telepre fuvarozni. Száz dinárt kínált ezer téglához hazaszállításáért de még ezért a pénzért sem voltak hajlandók a derék taligások a munkát vállalni.

A város vezetősége, illetve az árdrágítás ellen megalakult bizottság figyelmébe ajánjuk ezért a taligásokat, mert az ő munkájuk is ellenőrzés alá esik, hiszen fuvarozás nélkül minden gazdasági élet lehetetlenné válik. Az illetékeseknek meg kell találni a módot és eszközöket arra, amivel a taligásokat illetve azoknak azt a részét, akik nem akarnak dolgozni, kisorsolják.

«(★★★)»

Jenő: Éva! Megtudtam, hogy mást szeretsz. Azonnal mondd meg az illető nevéét és címét!

Éva: Szent Isten! Meg akarod ölni őt?

Jenő: Megölni? Dehogya! Csak a jegygyűrűket szeretném neki eladni.

A báni hivatal veszi át a kanizsai hid kezelését. Ismeretes, hogy a kanizsai hajóhidat a téli nagy jégzajlás megrongálta. A hid azóta hasznavehetetlen volt és emiatt Kanizsa kereskedelme nagy károkat szenvedett. Kanizsa város vezetőségének utánjárására most az államtanács úgy döntött, hogy a kanizsai hid a báni hivatal hatáskörébe tartozik. A báni hivatal már át is vette a hidat és intézkedett megjavítására.

FOTO AMATŐRÜK felvételeit leggyorsabban és leggyorsabban BARTA I DRUG fotoszaküzlete dolgozza ki, Novisád.

Tuzlán elítélték Gracsanin Gájját, a noviszádi Putnik igazgatójának rágalmazóját. Tuzláról jelentik: A tuzlai törvényszéken igen érdekes pert tárgyaltak. Gracsanin Gája, a noviszádi Fruska Gora turistatársaság főtitkára és a Putnik igazgatója állította a bíróság elé Gyukánovics Blagomirt, a bjelinaí autóbuszvállalat tulajdonosát azért, mert Gyukánovics az autóbuszvállalatok szövetségének ügyében röpiratot adott ki és abban Gracsanint támadta. A bíróság két napi tárgyalás után Gyukánovicsot bűnösnek mondta ki rágalmazás bűntettében és 5400 dinár pénzbüntetésre ítélte, amely nemfizetés esetén háromhavi elzárásra változtatható át.

Bélrenyhesség és rossz gyomor, valamint dugulás okozta étvágytalanság esetén használjuk az immár emberöltő óta ismert természetes **Ferenc József** keserűvizet. Számos esetben beigazolódott, hogy a **Ferenc József** viz rendkívül hasznos házi-szer olyankor, ha a tápcsatornát kora reggel sós hashajtóval óhajtjuk átöblíteni. Reg. S. br. 30474/35.

Nem Brünnér, hanem Weisz Emil. Ismeretes, hogy a beográdi rendőrség néhány hónappal ezelőtt veszedelmes utlevélhamisítótársaságot tett ártalmatlanná. Letartóztatva Brünnér Emil német emigránst akiről megállapították, hogy Németországból menekült zsidóknak hamis utleveleket adott el. Brünnér főleg finn, spanyol és kubai utlevelekkel foglalkozott. A zagrebi rendőrség most Zagrebban megtalálta Brünnér eredeti utlevelét, amelyből kiderült, hogy a hamisító neve nem Brünnér, hanem Weisz Emil. Az eredeti utlevelet a cseh-morva protektorátus hatóságai adták ki. A vizsgálat folyik.

Rengő buzamező a malária-fészek helyén. Szkopiyéből jelentik: A szkoplyei mezőség egykor mocsaras részen most kezdtek meg az aratást ünnepélyes külsőségek között. A szkoplyei mező a multban tulnyomórészt mocsaras terület volt, amelyet semmiféle termelésre nem használtak és emellett a környék legkárosabb malária-fészke volt. A hatóságok néhány év előtt fogtak hozzá a mocsarak lecsapolásához és kiszáritásához. Ez teljes mértékben sikerült is. Az ősszel már buzát vetettek az egykori mocsár helyére. Az első termés kitűnően sikerült és a malária-megbetegedések száma jelentősen csökkent.

Vasárnap a Mutkatti előadása, Novisádon. A noviszádi belteri Katolikus Kór vasárnap, július 21-én vendégül látja a topolai Katolikus Jótékony Nőegylet műkedvelőit, akik a külső Katolikus Olvasókör szabadtéri színpadán előadják Cziráki-Fetter Imre Muskatti című nagysikerű színdarabját.

MARK TWAIN

amerikai humorista egy alkalommal egy zsufolt villamosra szállt fel, minthogy ülőhelye nem volt, kénytelen volt állni és hogy az egyensúlyt megtartsa, egy függő foggantyuba kapaszkodott. Azonban a villamosnak egy erős kanyarulatánál a foggantyú elszakadt és Mark Twain egy szép hölgy ölébe esett.

— Asszonyom — szólott akkor a humorista —, bár hetven éves vagyok, ez az első eset, amikor a villamostársaság nekem kedvezményt nyújtott.

MIGUEL MIRAMON

mexikói tábornok, kit a szerencsétlen Miksa császárral együtt vezették a vesztőhelyre, utolsó percéig megőrizte nyugalmát. Midőn a vesztőhely felé haladtak, egyszerre csak egy közeli templomból harangszó hallatszott.

— Ez a lélekharang? — kérdezte idegesen Miksa császár.

— Nem tudom, felség — felelte rendületlen nyugalommal Miramon

— most végeznek ki először.

Kiközösítették. Berlinből jelentik: Az 1933. évi július 14-én hozott kiközösítési törvény alapján ismét 166 személyt fosztottak meg német állampolgárságuktól. A német állampolgárságot elvesztett egyének nagy többsége zsidó származású.

Bácspetrovoszelői hírek. A legutóbbi vihar alkalmával a villám becsapott Mezei János földmives házába. A vihar után a szülők kisgyermeküket a kemence mellett ájultan találták, de hamarosan eszméletre térítették. A villám a tetőzetet, gerendákat megrongálta, sőt a falak is megrepedtek. A szikrát a rombolás után a ház mellett lévő fa vezette le a földre és úgy nem lett tűz a vége. — Vasárnap délelőtt 10 órakor ült össze a paritásos bizottság, amelyen munkaadó alig jelent meg. Hosszabb tanácskozás után, tekintve, hogy a munkaadók nagy többsége távolmaradt a munkásság nevében Szabó Vig Imre betérjesszette Balubzics Ozrén községi elnöknek a munkások óhaját a munkabérekre vonatkozóan, — hogy a legközelebbi vasárnap terjessze a munkaadók elé. A buzát láncként tizeden vágják és természetben kapnak mellé 6 kiló lisztet, fél kiló szalonnát, fél kiló zsirt és 3 kiló krumplit. Csépléskor a férfiak 18 és a nők 14 kilogramot kapnak 100 kilógram után. Hordás alatt teljes kosztal 60 dinár a napszám — a munkásokat kocsin kell ki és beszállítani. A kapálás ötödén törtéjenk láncként másfél kiló szalonna, fél kiló zsir, öt kiló krumpli és 6 kiló kenyér. Kukoricaszedés részarányban nyolcadán, láncként másfél kiló szalonna, fél kiló zsir, 5 kiló krumpli és 6 kiló kenyér. A szarát láncként 25 dinárért hordják le. A kukoricát láncként 400 dinár készpénzért szedik le, kocsi-ra rakják és a szarát kiskupba teszik.

... Igen, de az **Idol** terpentinas

Törökország készülődik. Ankarából jelentik: Törökországban ismét két évfolyamot szőlítottak a zászlók alá és az egész ország lázas izgalommal lesi a további fejleményeket. A nemzetgyűlésnek esztőtőlre egybehívott rendkívüli ülése előtt délben minisztertanács volt, amely a jelenlegi politikai helyzettel foglalkozott.

Kuusinen államelnök. Rómából jelentik: A Stampa estilapja német forrásból jelenti, hogy Kuusinent, a volt karéllai szovjet-miniszterelnököt, egyhangulag a szovjet karéllai tanácsköztársasága elnökévé választották. Ez a tisztség az államfői ranggal egyenlő. Ezzel valótlannak bizonyultak a Kuusinen kivégzéséről elterjedt hírek.

Csábító fürdő a sztarakanizsai CSODAFÜRDŐ!

Tilos az idegen rádó hallgatása. Hágából hozza a svájci sajtó azt a hírt, hogy a német birodalmi főbiztos megtiltotta a hollandi lakosságnak más rádióközlések hallgatását, mint amelyeket a német vagy a holland állomás sugározna szét. Ez az intézkedés szoros összefüggésben van azzal a káltvánnyal, amelyet a német birodalmi seregek főparancsnoka, Christlansen repülttábornok a minap becsajtott ki. Christlansen tábornok ebben a káltványban szigorúan szemükre veti a hollandusoknak, hogy az argolek katonai tájékoztatásokat szereznek hollandi körökből és pedig különösen olyan híreket, amelyeket azután hollandi területen lévő német katonai célpontok ellen irányuló támadásaik alkalmával értékesítenek.

Női fürdőruhák, női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

Szubotica hírek. A szuboticaí rendőrség 33 fejeleltés ügyében indított vizsgálatot árdrágítás címén. A 33 cég között található Szubotica több általánosan ismeri cége is. — Vasárnap súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt Szuboticanál a nemzetközi uton. A rendőrségnek és mentőknek jelentették, hogy a nemzetközi ut gorgijverusici szakaszán eszméletlen fiatalemberre akadtak. A mentők és a rendőrség képviselői kiszálltak a helyszínre és megállapították, hogy az eszméletlen férfi Faragó Sándor szuboticaí motorkerékpárossal azonos. A vizsgálat során az is kitudt, hogy Faragó itt-tas állapotban nagy sebességgel hajtott a gépét és belefutott Gyenes Simon kocsiába. A szerencsétlenségért a felelősség Faragót terheli. A sérültet beszállították a szuboticaí közkörházba, állapota súlyos, de nem életveszélyes. — Krmplotics Grga 25 éves fiatal ember ellen feljelentést tett az édesanyja, mert ellopta 2100 dinárnyi készpénzt. Az eljárás megindult. — Tóth Béla bognár feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki e hó 8-án ellopta a pénzt és több értékes szerszámját. A rendőrség megindította a nyomozást és Kirchenhoffer József személyében le-tartóztatva a tettest. Kirchenhoffer beismerésben volt, elmondta, hogy a kritikus napon együtt ivott a károsulttal, aki elaludt s ő nem tudva ellentálni a jó alkalomnak, ellopta a pénztárcáját és értékesebb szerszámait. Kirchenhoffert átadják a bíróságnak.

Örök körforgás

Sokszor hallottuk és olvastuk, hogy Szubotica százezer lakosának ellenére sohasem tudott az igazi nagyvárosok nivójára emelkedni. A mult szerdán azonban megváltozott a város képe.

Szerdán délután a vidéki ember, aki 5 óra tájban az állomás felől jövet a Szombori-utra tévedt, rendkívülit tapasztalt. Gyalogosok hőmpölygő áradatába került, akik mind egy irányba mentek. A fiakkerek az állomás felől egymás után vágattak el mellette, telve leginkább fiatalemberekkel, akik átszellemült arccal valami ismeretlen cél felé néztek. A beavatatlan szemlélőnek önkénytelenül is a képeslapokból annakidején jólismert spanyol polgárháboru jutott eszébe az eléje táruló kép láttán. A polgárháboru egyes jeleneteit megörökítő képeken ugyanigy láttuk a milicia tagjait szállító és egymásután a front felé száguldó teherautókat. Az arcokon és tekinteteken ott is valami távoli átszellemültség ragyogott. Itt, Szubotican szintén harc készült szerdán délután, de csak békés sportharc:

a Gragyan szki—Rapid Kis Középeurópa Kupa mérkőzés.

A Szombori-uton olyan forgalom fejlődött ki rövid fél órára, hogy a benszüllött szuboticaí ilyet már évtizedek óta nem látott. A motorkerékpárok, autók és kocsik vészes rohanással igyekeztek a Bácska-pálya felé, úgyhogy mindenegyes motorjárművet fel lehetett volna írni gyorshajtásért. Különösen a bérkocsik száguldottak nagy számmal. A visszafelé tartó üres kocsik, mint valami óriási kanalak, egyszerűen csak belemertettek az emberfolyamba, megrakodtak utasokkal és máris száguldottak vissza a pálya irányába, hogy a nézőközönség idejére kint legyen a mérkőzésen.

Mintha a sors ismételné meg önmagát... Emlékszünk a 14 év előtti nagy futballeményre (a Bácska ünnepelte megalakulásának 25. éves jubileumát)

az akkori MTK—Viktoria Zsizskov nagy összeccapásra.

Akkor is, ugyanugy, mint most, döntetlenül végződött a mérkőzés a kétszer 15 perces meghosszabbítás ellenére is s ugyancsak 7000 főnyi közönség nézte végig a mérkőzést — az akkori adatok szerint. És ugyancsak, akár most, az ország-utakon éjszaka, a mérkőzés után hazatérő sokszáz vidéki nyakába hatalmas esővíz zudult, úgyhogy ezek csak igen viszontagságos utazás után tudtak falujukba visszatérni. 1926 és 1940 között sportesemény és időjárású viszonyok között alig van különbség... S talán nem változott az ember sem. Néhányan elmentek, néhányan jöttek... Hogy kik voltak a jobbak, akik elmentek, vagy akik jöttek-e, eldönti a közeli jövő. Lehet, hogy éppugy közös nevezőre lehet majd hozni őket, mint a tizennégy év előtti MTK—Viktoria Zsizskov s a szerdai Gragyan szki—Rapid mérkőzést. Idegölő várakozás, eredménytelenség s milliók könnyének, vérének záporozása, amely új emberek ruhájára hull, új párolgás áll be s a történelem Bácska ege alatt éltized multán ismét megismétli önmagát...

Csantavir, július. TÓTH BAGI GÉZA.

**Petrovgrádiak
Noviszádon**

„A divat története“ Noviszád közönségének elismerését is kivívta

Vásárnap este a noviszádi Katolikus Otthon nagytermében petrovgrádi műkedvelők léptek fel. »Nem azért, mintha Noviszádon nem volna éppen ily jók a műkedvelők, hanem azért, hogy megismertessék magukat a noviszádi katolikus közönséggel« mondta nagyon helyesen bevezetőbeszédében Juhász Ferenc az est rendezője.

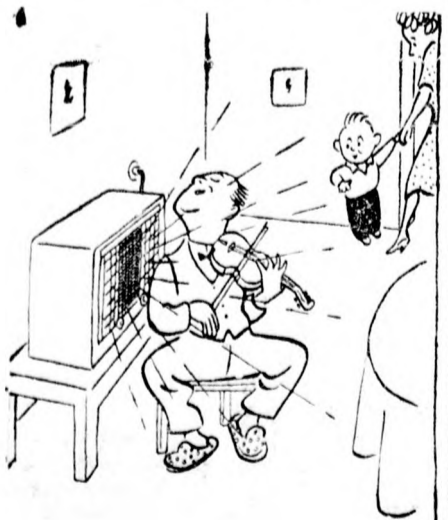
A vendégek először néhány kis tréfát és énekszámot adtak elő, amelyekben Nyárai Rezső, Nagy László, Vastag Mihály, Vaderna Mihály, Molnár Károly, Végh Margit, Báthory Margit, Kecskeméti-Báthory Piroska, Takács Dusi és Beck Gabi mutatkoztak be és arattak nagy tetszést.

Az est második részében tartotta meg előadását a divat történetéről Juhász Ferenc. Mindvégig érdekes, és szellemes ismertetésekben felváltotta a divat történetét a barlanglakóktól, akik inkább a természet viszontagságai ellen védekeztek ruházatukkal, az egyiptomi, görög, római középkorbeli és új korbeli változásokon keresztül egészen a mai lányok ruházatáig. Előadását szemléltetővé tették a bemutatott élőképek. Pontos és korhű ruhák elevenedtek meg a Katolikus Otthon színpadán és ilymódon a noviszádi hölgyek, nemcsak halhatták, hogy milyenek voltak elődeik ruhái, hanem láthatták is azokat, minden szépségükkel, ferdeségükkel és célszerűtlenségükkel együtt.

A szépszámu közönség minden egyes bemutatót megapsolt, a végén pedig lelkesen ünnepelte az író és rendezőt: Juhász Ferencet, aki tényleg derekas munkát végzett, amikor megírta és összeállította a divat történeti ismertetését.

««(III)»»»

Az új német filmhíradó Churchillt, Edent, Duff Coopert, Cot-t Mandelt és — a »The Lion has Wings« című angol propagandafilmből vett jelenetben — az angol királyt mutatja be a német közönségnek. Figyelemreméltó a bresti kikötő olajtartályainak égéséről szóló képes beszámoló is. A tartályokat, mint ismeretes, az angolok gyújtották föl.

»Ne zavarj apukát, mikor a filmharmónikusokkal játszik.«

SZINHÁZ-FILM

**A noviszádi közönség
a szívébe zárta a volt beográdi
magyar színészeket**

A Csirkepaprikás nagy sikere a Református Olvasókörben

A volt beográdi magyar színtársulat szombatán este nagy sikere minden kellékével ellátottan mutatkozott be a Református Olvasókör színpadán. Az idő rendkívül kedvezett és a nézőtér teljesen megtelt, mintegy ezerötven néző szorongott a hosszú széksorokban.

A Csirkepaprikás tipikus pesti nyári vigjáték. Ötletes, fordulatos darab sok sikamlós viccel és jóslókerült szójátékkal. Kicsit szatira, kicsit bohózat, ének és tánc teszi változatosá. A rövidéletű beográdi magyar színtársulat tagjai kivétel nélkül hibátlanul végezték munkájukat. Kellemes élmény volt olyan színelőadást látni, amely gyorsan, zavar nélkül perog és nincs egy zavart ötölő-hatoló szereplője sem. A noviszádi műkedvelők által rendezett előadásokon is van mindig egy-két olyan jó szereplő, mint a beográdi együttesben, azonban a beográdiak — helyesebben szuboticaiak

— között ezuttal — mint már említettük — egy rossz erő sem akad.

Kivétel nélkül minden szereplőt csak dicséret illet meg. Weiss Magda remekül táncol és játéka is bájos. Szalma Erzsike kedves, természetes mozgása és beszéde nagyon tetszett, Jandek Ferenc szeretetreméltó, hódítóan elegáns bonviván, nagy hatást tett a hölgyközönségre. B. Török Mancsi rutinos játéka és Keresztesi Sándor ellenállhatatlan humora sokszor megkacagtatta a közönséget. Vince Mihály rövid szerepében is népszerűvé vált. Az együtttest Raczko Ilonka, a régebben híres szubotica primadonna egészítette ki.

Hosszadalmas dicséret helyett elég annyi, hogy a noviszádi közönség a szívébe zárta a volt beográdi magyar színészeket és szívesen látja őket más előadásokon is.

Előadás után a Református Olvasókör helyiségeiben hangulatos táncmulatság volt.

Hőn szeretett szüleim!

Jó szüleim ajkán örök egy a nóta:
»Fogadd el szolgálóddá fiunkat, ó Isten
Születése óta!«

Hő imájuk szárnyán szállt égbe e szólam.
Ötvenöt év óta áldott két szemüket
Le nem vették rólam.
Lelkük szép erénykert. Oda csak az ég lát.
Templom építésre szívükből égették
A szeretet téglát.
Ezekből építék a szent Szív szentélyét
Feláldozták értem a gondteli nappalt
S éltük annyi éjjét.

Jézus szívsebében várat, menedéket
Gondos szeretettel, ájtatos lélekkel
Szereztek énnékem.

Könnyük tapasztotta, szent hitünk kövezte,
Gonosz szellem ellen, bűnös vágyak ellen,
Hét fallal övezte.

Egyik fal imájuk követi a másik:
Ertem való gondos, soha meg nem szünő
Féltő aggodási.

Harmadik a remény. Mert ha ez nem élne
Folyton pályám mellett, a papi jövőmben
Szívünk nem remélné.

Negyedik az öröm, ötödik a sirás
Hatodik: a küzdő, óvó felnevelő
Serény munkabírás.

A hetedik nagy fal legerősebb értem
Az a sok szent mise, a sok szent áldozás
Minden hóban értem

E hét fallal épült a lelkem temploma,
Felszentelt a Jézus papi rend szentsége
Így lett ez ő hona.

Hetven s nyolcvan évben pergett le az óra,
Ötvenöt év után megnyílik az ajkam
É köszöntő szóra

Galambösz fejükre ég kegyelme szálljon
Annyi könnyeseppükre, annyi tűzpróbára
Szép mennyország várjon!

MEZEI GERŐ
Jézustársasági atya

**Ballag már
a vén diák**

**Jó sikerült a becei
maturáns est**

A sztárbecei Magyar Népkör vezetője évekkel ezelőtt kedves szokást honosított meg azzal, hogy jutalomkönyveket oszt ki a sztárbecei gimnáziumban érettségét tett magyar fiuk és lányok között és ezzel jelképesen a kisebbségi magyar társadalom aktív tagjaivá avatja őket. Az idei avató ünnepélyt szombaton rendezték meg nívós programból álló kultúrest keretében az egyesületi otthon kerthelyiségében.

A kerthelyiséget teljesen megtöltötte a közönséget dr. Balassa Pál elnök üdvözölte rövid beszédében.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki bevezető után Cziráky-Fetter Imre a kitünő vajdasági író tökéletes átérzéssel szavaltta el Mecs László: A kirándulás elmarad című költeményét. Utána Csepella József ügyvédjelölt »Keresztes háború a palicsi uton« című értékes írását olvastatta el, amelyben szubotica diákkörének egy derűs-borus történetét elevenítette fel.

Platzné-Párcen Rózsika Messze a nagy erdő... Szomorú a nyárfa erdő... Szép a lány, jó a lány... Kis kendő, nagy kendő... című dalokat énekelte Gábor János zenekara kíséretével.

Az egyesület válogatott műkedvelői Főti János »Negyvenéves találkozó« című egyfelvonásosát mutatták be nagyszerű alakításban. A színdarabban sikert arattak: Cziráky-Fetter Imre, Csepella József, Ábrahám János, Sóti Ferenc, Klimes Andor, Müller Vilmos, Tihanyi László, Bauer stván, Oláh György és Póosz Sándor.

Ezután következett az ajándék könyvek kiosztása. Az érettséget tett diákok: Komáromy Ottika, ifj. Draskóczy Ede, Páthy Ferenc, Danis László és Tenner István a feldiszipelt előadói emelvényen sorakoztak fel. Dr. Balassa Pál elnök szívből szóló beszédet intézett az ünnepeltekhez. Többek között ezeket mondotta:

— Tanulni ezután is kétszer annyit kell, mint amennyit nem fajtánkbelieknek. Dolgozni többször annyit mint másoknak. Oly népnek vagytok ti tagjai, amely nép sokat tanult, dolgozott, talán a világ népei között legtöbbször vértett és szenvedett. Legyetek büszkéek, hogy egy ilyen nép tagjai vagytok. Legalább mi azt valljuk. Ne felejtsetek el az életben, hogy nem tudja a munka értékét becsülni az, aki nem tanult, az öröm értékét, aki nem szenvedett.

Dr. Balassa Pál nagyhatású beszédére az ünnepeltek nevében ifju Draskóczy Ede mondott köszönetet.

Ezután felhangzottak a Ballag már a vén diák... akkordjai és a régi diákdalt az emelvényről távozó diákokkal együtt énekelte a közönség is.

Műsor után tánc következett.

««(III)»»»

A LOVASMŰVÉSZ

— Hol van a kedves férje?
— Kilovagolt egy kicsit.
— S mikor jön vissza?
— Most már mindjárt meg fog jönni. A lova, látom, már itt is van.

□ 1940
Az e
a m
Gör
A nyugat
sebes tem
volt az ej
lyek meg
ba ejtetté
nyomuló
nagyobb v
pontok gy
nyós csap
hadseregbe
as évek el
készültség
apparátus
új fegyver
jeleltették
ban való a
készültek
tak Hitler
rán adta k
dalmi véde
kal kell k
szén külö
képeznek
külföld ne
ról, hogy
tünően ké
kal rendell
tos szerep
ruban.
Hitler ve
bornagyol
lát bizta
tályok me
tok magva
lim házi
még a né
zése előtt
lag a berl
gényességé
Ujabb,
natuj vas
utat. A v
erősítve,
H
A kapu
territóri
közi jog
néberen
lyek az
A négy
egymásra
Emil a
zódott.
Nem le
és nem le
— mondo
Az ellens
készült!
Mit teh
lák azt a
alatti ak
két erőss
só jel sze
képezett.
A társa
palotába,
megebéde
Időközi
csak kev
zött. Ebe
összegezt
— Tev
repe kife
vannak, s
nus körül
gok rész
lett.
— Ami
folytatta

Az ejtőernyősök: a modern hadsereg légi gyalogosai

Göring szervezte meg az ejtőernyős hadosztályokat

A nyugati villámháború szédületesen gyors tempójú sikereiben nagyrészt az ejtőernyős csapatoknak, amelyek meglepettesszerű akcióikkal zavarba ejtették az ellenséget és az előre nem számolt főerőknek megkönnyítették a nagyobb városok, fontos stratégiai géppontok gyors elfoglalását. Az ejtőernyős csapatok alkalmazását az orosz hadseregben próbálták ki először a 30-as évek elején. A nagy technikai felkészültséggel rendelkező német hadiapparátus hamar fölismerte ennek az új fegyvernemnek a jelentőségét és tömegesítette egy gyors támadó háborúban való alkalmazás céljából. Az előkészületek a legnagyobb titokban folytak. Hitler vezér és kancellár 1935 nyarán adta ki az utasítást, hogy a birodalmi véderőt ejtőernyős hadosztályokkal kell kiegészíteni, amelyeket egészen különleges feladatok ellátására képeznek ki. A háború kitörésekor a külföld nem volt eléggé tájékozva arról, hogy a német véderő milyen kitűnően képzett ejtőernyős alakulatokkal rendelkezik, amelyeknek igen fontos szerepet szántak a támadó háborúban.

Hitler vezér és kancellár Göring tábornagyot, a légi haderő főparancsnokát bízta meg az ejtőernyős hadosztályok megszervezésével. Az alakulatok magva a Göring nevet viselő berlini háziérezd volt, amelyet 1933-ban, még a német légi haderő megszervezése előtt toboroztak, majdnem kizárólag a berlini rendőrség válogatott legényeiből.

GÖRING: ÖNÖK LESZNEK AZ ÉN LÉGI GYALOGSÁGOM

Göring 1935 nyarán meghívta Berlin melletti villájába az ezred tisztikarát és legénységét. Egy kis közvetlen eszmecsere után akart velük folytatni az ejtőernyős fegyvernemről. A katonák csillogó uniformisban jelentek meg a tábornagy kerti ünnepélyén. Az est folyamán Göring maga köre gyűjtötte őket és hosszabb, bizalmas beszédet intézett hozzájuk.

— Uraim — mondotta többek közt —, közölnöm kell önökkel, hogy meg csak néhány hétig viselik ezt az egyenruhát, amely most testükhöz feszül és nemsokára egészen új uniformissal fogják ezt felcserélni. Az arany- és ezüstgombok el fognak tűnni kabátjaikról. Új egyenruhájuk vászon lesz, olyan egyszerű, olyan disztelen, hogy talán még sem ismerik majd magukat benne. Hasonlatos lesz a mérnökök, technikusok, szerelők szürke műhelyruhájához. De ez nem tesz semmit. A Főher rendelte, így kell lennie.

— Ha még nem tudnák, közlöm önökkel, hogy önök lesznek a birodalmi véderő ejtőernyős hadtestének első egységei. Önök lesznek az én légi gyalogságom...

Tisztek katonák, a legnagyobb meglepetéssel hallgatták Göring szavait. De: parancs, parancs. A szép egyenruháról le kellett mondani. Berlin el háziérezdéből ejtőernyős hadosztály lett.

Göring tábornagy még bemutatott a katonáknak egy filmet, amely az orosz

ejtőernyős vakmerő mutatványairól készült, utána pedig leereszkedett a kert fölött keringő repülőgépről néhány ejtőernyős katona, akik — a tábornagy által beharangozott egyszerű uniformisban — ejtőernyős produkciókat mutatnak be.

Az egész birodalmi véderőben megkezdtek ezután gyors tempóban az ejtőernyősök kiképzését. Mindez a legnagyobb titokban történt. Amikor a háború kitört, Németországnak már tökéletesen begyakorolt ejtőernyős hadosztályok álltak rendelkezésére. Az első kísérletek bebizonyították az új fegyvernemnek nagyszerű használhatóságát. Különösen Hollandiában érték el velük meglepő sikereket, városok gyors elfoglalásával, fontos stratégiai géppontok meglepettesszerű megrohanásával.

Módszerük — amennyire az eddig rendelkezésre álló szakleírásokból megállapítható, a következő volt: Rendszerint éjjel nagyobb légerővel jelentek meg az elfoglalásra soron következő város fölött. Ötvenes-százas csoportokban keringtek a repülőgépek az elsőtől hátrétekig fölött. Az égbolton teljesen betöltötte folyton terjeszkedő rajzásuk. Egész alacsonyra ereszkedtek, néha 150-200 méter magasságra a házak fölött, s ekkor megadott jelre a gépek egy részéből ejtőernyős katonákat dobtek ki a város külsőbő pontjain. Meghatározott pontokon, megszállandó fontos középületek előtt. Ugyanakkor bombavetőgépek pontosan beállított célzással bombákat dobtek távolabb levő más ugyancsak fontos katonai célpontokra. Így történt ez Hágában és más városokban. De nemcsak ejtőernyővel ereszkedtek le a gyalogos csapatok, hanem nagy befogadóképességű, 40-50 személyes utaszállító gépek is leszálltak a város külsőbő pontjain. Vízirepülőgépek, golyóálló gumiből készült pontonokat dobtek le 50-60 emberrel.

ZAVAROK AZ EGYENRUHA KÖRÜL

Az ejtőernyősök egyenruhája körül nagy zavarok voltak a háború kezdetén. Hollandiában hoi apácáknak, hol szerzeteseknek, hol kéményseprőknek néztek őket. Előfordult az is, hogy mérszárosra, péksegedre ráfogták, hogy ejtőernyős és a fehér ruhával letakart kosarában nem kenyeret és húst, hanem kézi gránátot és bombát rejteget. Voltak, akik polgáruhásgyénekben vélték felismerni ejtőernyősöket. A holland hadsereg erre kiadta az utasítást, hogy mindenkivel, aki nem reguláris egyenruhában lép fel támadóan, a hádjog alapján kell elbánni. Kezdetben a holland városokban polgári alakulatok is harcoltak az ejtőernyősök ellen, egyszerű iparosok, munkásemberek, bárdokkal, kaszákkal. A német hadvezetőség a félreértést akként igyekezett eloszlatni, hogy hivatalosan közölte a német ejtőernyős csapatok egyenruhájának leírását, ami valóban igen egyszerű volt és merőben elütő a hadsereg ismert uniformisától.

Az ejtőernyősök váratlan megjelenésükkel, vakmerő vállalkozásaikkal nagy eredményeket értek el. Zavart keltek az ellenség körében és nagy erőket felülmuló hatással segítettek elő a mögöttük felvonuló hadsereg gyors előretörését.

(—mény.)

Jóváhagyják a bajsai Gazdakör alapszabályait

Topoláról jelentük: A bajsai Gazdakör alapszabályait a dunai báni hivatal most hagyta jóvá. A Gazdakör vezetősége most Leibach István elnökségével ülést tartott, amelyen az elnök köszönetet mondott dr. Gemács József gazdaköri ügyész, topolai ügyvédnek a Gazdakör érdekében kifejtett tevékenységéért. A Gazdakör a múlt vasárnap egyébként megtartotta alapítója, Wamoscher Dezső arcképének teleplezését.

bert, az meg engem. Egyszerre mindketten felkiáltunk. — Atanázio! — kiáltja az. — Paoló! — mondom én. S már fogjuk is egymásnak a kezét.

— Ismerőst talált benne, csakugyan? — pattant föl helyéről Róka.

— De mennyire! Macchini Paoló ő, földim, gyerekkori játszópajtásom. Együtt jártunk iskolába, aztán ő hajós lett, engem meg kőfaragóinasnak adtak. Egyszer ő, mint egészen fiatal legényke, rossz fát tett a tűzre, leszurt egy vándort, aki a kedvesét kerülgette. Megszökött s azóta hirt se hallottam felőle, míg most a véletlen megint összehozott vele.

— Szerencsés véletlen, — jegyezte meg Róka fölragyogó arccal — ennek még nagy hasznát vehetjük. — Na és elbeszélgettek?

— Megöleltük és megcsókoltuk egymást. Tetszik tudni, miféleképpen egy késszurás, ha szerelemföltésből történik, csak a hatóságok előtt megy bünszámba. — Az ördögbe is, mondom neki, hát te hol veszed itt magadat? Gyere, ülj le, igyunk pár pohár úrmöst s beszélj el, hol, merre jártál s hogy kerültél ide, Budapestre.

— Paoló is nagyon örvendezett, a bort is szereti a koma, így aztán nagy, meghitt beszélgetésbe elegyedtünk. Ő a Levántén volt hajós, kormányos, csempész és kalóz, de nagyon hánvtvetett volt az élete, míg csak Madeiro ur a szögátatába nem fogadta. Az életét mentette meg akkor az akasztófától. Vagy tíz éve már ennek.

A Róka kórház rejtelméi

Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

A bunósok meglakolnak, a jók elveszik jutalmukat.

(109)

van, hogy őt a törvényszék a Karnek-vagyon kezeletét illetőleg elszámolásra szólította fel. De ez hosszú nóta, pillanatnyilag ez a körülmény nem használható ki a mi céljainkra.

A komornyik belépett s jelentette, hogy Kolonti visszatért.

— Vezesse be, — utasította a komornyikot Feri.

Most Róka bemutatatta a társaságnak a derék kucsebert, akit a társaság hírből már ismert.

Feri leültette a Vörös Dugót, aki fesztelenül foglalt helyet az egyik támlásszéken.

— No, mi újság, Kolonti barátom?

— A konzul ma este színházba megy. Ma először, mióta Pesten van. Ez lesz az első nyilvános megjelenése.

Feri idegessé tette ez a hír. Mellyik színházba megy?

— A Nemzetibe!

Feri komoran nézett maga elé. Felesége, a báróné is oda készült. Már reggel, mielőtt a pesti oldalra kocsizott kislányával, jelezte,

hogy átveszi a páholyjegvet, amelyet előre megrendelt már. Nagy volt az érdeklődés a mai előadás iránt: jelentették ugyanis, hogy Rudolf trónörökös és neje, Stefánia főhercegnő is jelen lesz.

Rókát is nagy aggodalommal töltötte el a Kolonti által hozott hír.

Ha sejtelve nem csal s Madeiro csakugyan az, akinek gondolja, az egykori feleség szeme nem fogja-e ugyanazt megállapítani a bárhogyan is elváltozott külső alatt?

A titkosrendőr megborzadt erre a gondolatra.

Ferire nézett s látta, hogy ő is ennek a rettenetes eshetőségnek a lesújtó hatása alatt áll.

— Hogyan tudta ezt meg, Kolonti mester? — kérdezte most a titkosrendőr a kucsebertől.

— A Vörös Sündisznóba mentem, ahogy a felügyelő ur meghagyta. Sokáig hiába vártam a jószerecsére, de egy órával ezelőtt végre odajött a konzul egy embere is. Afféle vadászruhát viselt, zöld paszománnyal. Nézem az em-

Ujabb, még hatalmasabb, vadonnatuj vaskapu zárta el előttük az utat. A vaskapura bádogtábla volt erősítve, rajta ez a fölírás:

IDEGEN TERÜLET

A kapun belőli részt, mint ex-territoriális területet a nemzetközi jog védi, azonkívül a robbanóbérendezések egész sora, amelyek az erőszakos behatolást lehetetlenné teszik!

A négy férfi csüggedten nézett egymásra.

Emil arcán kétségbeesés tükröződött.

Nem lehet bejutni a föld felett és nem lehet bejutni a föld alatt! — mondotta lesújtottan Róka. — Az ellenség minden támadásra elkészült!

Mit tehettek egyebet: abbahagyták azt a kísérletet, hogy a földalatti aknákon át jussanak be a két erősségbe, amely minden külső jel szerint tulajdonképpen egyetlen képezett.

A társaság visszatért a Vasváry-palotába, ahol asztalhoz ültek és megebedeltek.

Időközben megjött Artur is, de csak kevés fontos értesülést hozott. Ebéd után a dohányzóban így összegezte híreit:

— Tevele Madeiro konzuli szerepe kifogástalan, iratai rendben vannak, semmi különös, vagy gyanús körülményt a magyar hatóságok részéről eddig egy sem észlelt.

— Ami Rheims grófnőt illeti, — folytatta Artur — itt annyi újság

Rizstermelési kísérletek Magyarországon

A magyarországi Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara érintkezésbe lépett a szegedi növénytermelési kísérleti állomással, amely

a hazai rizstermelés terén már igen szép eredményeket ért el.

A kamara a kísérleti állomás utmutatásai mellett a kamarai kerületben újabb rizstermelési kísérleteket szándékozik végezni, mégpedig olyan gazdaságokban, amelyek halas tavakkal rendelkeznek.

A halastavak sekély lejtésű partjain akarnak kísérleteket létesíteni,

mert az elgondolás szerint ezeken a helyeken zsilipek emelésével és süllyesztésével könnyen oldhatják meg a vízrel való elárasztást és levezetést. A kamara vezetőinek meggyőződése, hogy a halas tavak partjain eszközözendő rizstermelési kísérletek megfelelő eredménnyel fognak járn.

««(IIII)»»»

Az árvíz megsemmisítette egy egész járás termését

Rekovácról jelentik: A leváci járásban szombaton hosszú ideig tartó felhősakadás volt, amely borzalmas erőtű áradást okozott. A Gledics-hegységből óriási vízmennyiség zúdult a hegy lábánál lévő falvakra. A hegyből folyó Levacs-patak úgy megáradt, hogy méter magasságu vízzel öntötte el a mellette elterülő falvakat.

A víz sziklákat és gerendákat sodort magával, amelyek a patakon emelt négy betonhidat teljesen összetörték. Az ár elsodorta valamennyi kerítést és igen sok házat rombadöntött. A kukorica és búzatermést megsemmisítette.

Egy idős asszony, akit az ár a mezőn ért, vízbe fullt.

A leváci járás lakossága a kormányhoz fordult sürgős segélyért.

KÖZGAZDASÁG

Bormintavétel

Igen fontos, hogy borainkból helyesen vegyük ki a mintákat, akár eladók vagyunk, akár vevők, akár vizsgálatni akarjuk a mintát, hogy majd nézeteltérés esetén vizsgálhatjuk. A mintavétel elmulasztása, vagy a helytelenül vett minta igen sokszor nagy károsodással jár.

Egyik tévedés onnan származik, amikor azt hisszük, hogy több kisebb-nagyobb hordóban lévő s egy helyről származó borunk egyező összetételű.

A teljesen egyenlősített s szétfejtett bor is néhány hónap múlva eltérő összetételű lesz.

A kis hordókban az alkohol jobban párolog, mint a nagy hordókban. De befolyással van a hordó minősége is s nagy pincében különböző lehet a hőmérséklet és a páratartalom is. Ha tehát a több hordóba elosztott bort nem akarjuk összekeverni, akkor minden hordóból ajánlatos

a literszámnak megfelelő mennyiséget kivenni s azokat egyesíteni egy mintává

Állás közben a bor vastartalma is változhat, kicsapódhat is és oldódhat is a vas. Ezért a ferrociankáliumos derítésre nem vehetünk ki átlagmintát, hanem minden hordóból külön mintát kell venni, mert különben azokat a borokat, amelyek az átlagnál kevesebb vasat tartalmaznak, tulderítjük (ami a kiöntéssel egyenlő), míg a több vasat tartalmazókat nem derítjük meg eléggé.

Egy másik hiba onnan is származik, hogy borokat keverünk, mustot sűrített musttal, vagy bort borpárlattal javítunk, csemegebort készítünk, bort savtalanítunk vagy kénezünk s a teljes keveredés előtt vesszük ki a mintát. Így történhetett meg, hogy zavarai támadtak egyik exportörnek azért, mert

a minta nem volt 13%-os, míg az utólag összekevert bor azt túlhaladta, a másnak azért, mert a savtalanított bor mintájának savtartalma minimális volt, pedig az összekevert bor megfelelt. Hiba származhat abból is, ha a bor még nincs kierjedve.

A minta meleg helyen hamarabb kierjed s nem felel meg a tényleg szállított bornak.

Ilyenkor származhat zavar a nem egy időben kivett s elemzett mintákkal. Ugyanilyen bajok származhatnak a káliummetabiszulfittal kénezett borokkal is.

Egészen természetes tehát, hogy akkor mintázzuk meg borainkat, amikor azokat előbb alaposan összekevertük.

Ha a Malligand-fokot magunk akarjuk megállapítani, akkor az ujbórl többszöri rázással ki kell úzni a szénsavat, mert ez zavarja a meghatározást. Ugyanez vonatkozik a savmeghatározásra is.

Erjedni kezdő must cukortartalmát nem mérhetjük meg mustmérővel, mert a mustmérő is fajszálmérő s így nemcsak az eltűnt cukrot nem tudja mérni, hanem a keletkező könnyű fajszálya alkohol miatt még kevesebb cukrot fog mutatni, mint amennyi benne van.

A mintávevőkkel is sok baj van. Néha kölnivíz, néha petróleumos üvegeket vagy dugót használnak.

Ájánlatos a palackokat előbb borral is kiöltöteni.

Ez feltétlenül szükséges a frissen mosott, tehát belül nedves üvegeknél. Vigyázzunk, hogy a vevő ne higítsa így fel a bort s az eladó ne öblítse az üveget alkohollal!

Adásvételnél feltétlenül szükséges a mintabort tartalmazó palackot lekötni

s lepecsételni úgy, hogy annak tartalma ne legyen kicserélhető. Már előfordult az is, hogy a pecsét szélét letörték a Pravaz-fecskendővel alkoholt vittek be a borba. Természetesen jelezni is kell a mintát. Legjobb, ha a címke zsinnyel a dugóhoz van erősítve a pecsét alatt s a zsinny vége is a címken levő pecsételve. A mintát úgy az eladó, mint a vevő pecsételje le. Az eladó mintáján mindenesetre rajta legyen a vevő pecsétje, míg a vevőén az eladó. Megfelelő lezárás és pecsételés nélkül per esetén a bizonylat bíróság előtt nem használható.

Ha a bor megvétele az eladó pincéjében történik, akkor célszerű ott mindjárt lepecsételni a mintát venni, hogy majd meg lehessen állapítani azt, hogy tényleg a kiválasztott bort kaptuk-e. Az ilyen minták mindkét félnek biztosítékot nyújtanak esetleges rosszhiszeműség ellen. A szabályszerűen pecsételt minta akkor is szükséges, ha rosszhiszeműségről nem lehet szó. Megtörténik ugyanis, hogy

a bornak rejtett hibája van.

pl. barna, fekete vagy fehér törés, vagy hajlamos az utóerjedésre. A bor a hordóban tisztá, de amint átfektik s érintkezik a levegővel, az említett törések egyike jelentkezik. A vevő azt hiszi, hogy más bort kapott, pedig csak az eladó (termelő) volt gondatlan, mert nem vizsgálta meg a levegő hatását a borára. A pecsételt mintából ezt meg lehet állapítani.

E néhány példa mutatja a helyes mintavételek fontosságát. Nem lehet tehát eléggé hangsúlyozni, hogy a helyesen vett és pecsételt minták mennyi károsodástól óvhatják meg a termelőt, a kereskedőt, a kocsmáros és az exportőrt.

Regninyi Géza

««(IIII)»»»

- Hová viszed ezt a két szép lovat?
- Az állatorvoshoz.
- Ejnye, hát mi bajuk nekik?
- Semmi. De hát az övé ez a két ló.

- Többet nem beszélt magáról és az uráról?

- Egyelőre nem. De megígérte, hogy később mindent elbeszél.

- Csudálkozni fogsz, mi minden ment át a te Paolo cimborád!

- mondotta jelentőségteljesen. - De előbb beszéld el, hogy hát téged mi szél hozott ide s mivel foglalkozol?

- Röviden elbeszéltem neki soromat, mióta nem láttuk egymást, aztán azt mondtam, hogy most el kell mennem, de nemsokára visszatérek, várjon reám. Kifizettem a cechet, újabb borokat rendeltem s otthagytam a kocsmában. Őt már nem fogják keresni, mert ma a másik vadász a soros.

- Miért nem maradt veled?

- Meg akartam jelenteni, hogy a konzul a színházba megy. - felelte Kolonti - azt hittem, őnt érdekelné fogja ez a hír. Aztán meg-tette hozzá elpirulva - öt órára a Zöld Koszoruba rendeltük a Micit... Emlékeztetni akartam erre, hogy el ne felejtse.

- Helyes, helyes... Köszönöm, Kolonti mester! - mondotta Róka s mélyen elgondolkodva, nagy léptekkel járt föl s alá a szobában.

Aztán hirtelen az egyik károszékbe vetette magát s arcát tenyerébe rejtve, a szék támlájára hajtotta a fejét.

Igy szokott tenni olyankor, fia, valamilyen fogas kérdés a megpatanásig foglalkoztatta az agyvelét.

A többi férfi komor hallgatással nézte a titkosrendőr erőfeszítését, hogy a fenyegető dráma el-

hárítására alkalmas tervet találjon ki.

Egyszerre csak fölugrott helyéről Róka s diadalmas hangon kiáltotta:

- Megvan, megvan! Az este el fog mulni minden botrány és veszedelem nélkül!... Mici grófnő

lesz a mentőangyal!

Kolonti nyugtalan mozdulatot tett.

- Csakugyan megbizsa valamivel? - kérdezte aggodalmasan.

- Ne féljen semmit, nem lesz bántódása.

Aztán Ferihez fordulva, lázasan

kérdezte:

- Mikor távozik a palotából a báróné?

- Ugy mondta az ebédnél, hogy délután öt órákor. Nővéremékhez hajtát s onnét együtt jönnek majd a színházba. Én és Emil ott csatlakozunk hozzájuk.

- Helyes, helyes!... - örvendezett Róka.

S éppen jött a báróné, estélyi ruhába öltözve.

Feri szerelmesen, büszkén legeltette szeméit a gyönyörű alakon.

A báróné még mindig szép, nagyon szép volt.

- Tehát én megyek, édes Ferencem, - mondotta Mária halk, dalamos hangján. - A színházban találkozunk. De ne késsék ám! Hagyják azt a csunya politikát!

Az urához lépett s csókra nyujtotta a homlokát.

Feri gyengéden magához ölelte a szépséges alakot s forró csókot lehelt a márványfehér homlokra.

Oh, mennyi titkos aggodalom, mennyi visszafojtott remegés nyert kifejezést ebben az ölelésben!

Az imádott teremest, akivel felhőtlen boldogságban élt annyi időn át, komor vezedelem, talán végzetes csapás fenyegeti!

Az édes szív, amely annyi szenvedés és vergődés után végre megnyugodott az ő keblén, nem is sejtí, hogy esetleg pár óra múlva újra összetörhet!

- Menjen, angyalom, mielőtt az előadás megkezdődik, ott leszek ön mellett.

A báróné szívélyesen üdvözölte az urakat s aztán eltávozott.

Nemsokára fölhangzott az ucán a kocszi robogása, amelyen elhajtott.

- Nos, Feri, itt a cselekvés ideje, - kiáltotta élénken Róka. - Egy indiszkrét kivánságom van. Szemlét akarok tartani a bárónő ruhatárában!

Feri nagyot nézett.

- A természetik egyforma magas s egyformán nyulánk, - gondolkodott hangosan Róka, - igen, igen, egy estélyi ruhára van szükségem a báróné ruhatárából! Mici számára!

(Folytatjuk)

1940
Ser
tőjától).
Isztanbul
Olyan sok
századok
te meg
annyi regé
Kelet fővá
ny művés
te. A háre
festették s
tanbul ma
tegeréjész
sa. Isztanbu
tér - vala
eleten keré
pedig els
ő sem sze
karmával f
állattal vá
fűstös síka
rengeteg m
része europ
lamennyi i
talan legin
genben ann
gyarul, min
A VÁRO
Aztán eln
san kikerül
lasztó szori
a városal.
tűzők kany
sarve bár
álls a bos
tűzében. v
rendőrökkel
sofőrökkel.
kász Kelet
szó minden
örökre bele
Mert Iszt
van. Teste
vényesen
Lotti búbjó
a piros feze
szállt a K
külsősége.
Atatürk,
legnagyobb
európai sz
alattvalóit.
lén Kemal
későkat. Ki
sőségek, ki
ruha, egy k
betük furcs
let végül is
és a piros
nagybazar
Az ALKU
A nagyba
den időtlen
tozatlanok
amelyek a
zik - egy
kum és
Hogy, min
sed, uram?
nem tudom
kapkodás.
ketten vége
Es amikor
a kiválaszt
veszi Kelet
kélyre emel
zellált mest
zárban alku
A keleti e
sleges öntud
zent, hiszen
az európai
itt az alku
emikor a ki
donos már h
lik a boltja
állat vonv
egész kirak
vábbmenni
súlyos kéte
hátba tény
ban? ... Ha
putáció. Mer

Seherzade mesél...

ARNYAK és FÉNYEK ISZTANBULBAN

Isztanbul, július 10.

Isztanbul nem illik újra felfedezni. Olyan sokan megtették már hosszú évszázadok folyamán, annyi költő énekelte meg tornyait, karcsu mecsetjeit, annyi regényíró írta meg a titokzatos Kelet fővárosának ezer rejtelmét, annyi művész rajzolta, faragta, metszette. A háremhölgy fátyolos arcát sokan festették színesre... és mégis... Isztanbul maga az élmény, a varázs, az eseregyészaka kincses, emlékes városa. Isztanbul az emlék, amelyet az ember — valahol a lelke legmélyén — egy életen keresztül megőriz.

Pedig első látásra nem szeretsz be. Ő sem szeret téged. Hangos, zsvajvos lármával fogad Pera és Galata, dohos illattal várnak az európai városrészt füstös síkatorai. Rengeteg ember és rengeteg macska... Az emberek nagy része európai; Pera utcáin a világ valamennyi idiomáját felfedezheted. De talán leginkább a magyart. Sehol idegenben annyi ember nem beszél magyarul, mint a Rue de Pera-n.

A VÁROS LELKE

Aztán elmúlik egy nap, két nap, lassan kikerülsz az európai városrészt füllasztó szorításából, ismerkedni kezdesz a várossal. Megismered az isztanbuli utakat: kanyargós hajlatát, az "Arany-szarv" bérkáját, teherhajóit, kábultán állás a boszporuszi naplemente vörös tűzében, veszekszel utcai árusokkal, rendőrökkel, villamoskalauzzal és taxisofőrökkel, tágra nyitott szemmel járalsz Kelet sístergő, zajos és hadonászó mindennapjában és akkor mindörökké beleszeretsz a város lelkébe.

Mert Isztanbulnak most csak lelke van. Teste már nincsen, jellege végérvényesen elveszett. Odavesztek Pierre Loti búbajos háremhölgyei, odavesztek a piros fezek és buggyos bugyogók, elszállt a Kelet minden csábító színes külsősége.

Atatürk, a Ghazi, az új török élet legnagyobb zsenije európai ruhába, európai szokások közé parancsolta alattvalóit. Az alattvalók pedig — talán Kemal emlékére — viselik a szokásokat. Kicsit még szokatlanok a külsőségek, kicsit lötyög a másra szabott ruha, egy kicsit akad a toll az európai betűk furcsa kacskaringói során — Kelet végül is diadalmaskodik Nyugaton és a piros fezek emléke ott kísért a nagybazar homályos zugaiban.

Az ALKU

A nagybazarban, ahol végül is minden időtlen és minden változatlan, változatlanok a szokások és szertartások, amelyek a vételt bevezetik és megelőzik — egy korty kávé, egy falat lokum és a szokások udvariaskodás: "Hogy, mint szolgál a kedves egészségéd, uram?" Szertartás itt az üzlet, nem tudomány, nem európai rohanás, kapkodás. Szent szertartás, amelyet ketten végeznek: a vevő és az eladó. És amikor a vevő végre megállapodik a kiválasztott tárgynál, akkor kezdetét veszi Kelet legmagasabb művészi tökélyre emelt tudománya, kicsiszolt, cizellált mestersége, az alku. Mert a bazarban alkudni kell...

A keleti ember mély göggel, bensőséges öntudattal nézi le a járatlan idegent, hiszen természetében nem ismeri az európai kufárkodás üzleti szellemét. Itt az alku kedvéért kell alkudni. És amikor a kicsiny, megtöpreődött tulajdonos már hisztérikus transzban vonaglik a boltajtó előtt, — akkor lassan, vállat vonva hátat kell fordítani az egész kirakatnak. Szép csendesen továbbmenni a bazárbolt folyosói során, sulyos kételyek, aggodalmak között: hátha tényleg nem adhatja olcsóbban? Ha nem teszed, elveszett a reputáció. Mert adhatja...

Isztanbulban sok minden hihetetlenül drága. Udvari szobád zajos magányát olyan borsosan fizetted meg veled, akár főúri lakosztályt bérelnél valahol a francia Rivierán. Talán még azért is külön kell fizetni, hogy a szomszédos háztetőről bejár a fekete macska egerészni. Külön kell fizetni a lélegzetvételért, az utcaseprésért (ami nincs) és az ivóvizért (ami van). Egy isztanbuli polgári vendéglő árai vetekednek a budapesti Ritz-cel. Enni csak kishelyen lehet — rosszul. Kettőnegyvenbe kerül a komplett reggeli. Egy fröccsért viszont egy pengőt számítanak. A helyi borok üvege hat pengő, hideg felvágott két pengő, egy üveg sör két pengő, bécsiszelet két pengő, a naturszelet azonban valami rejtélyes körülmény folytán már kettőnyolcvanot kóstál.

A BAKSIS

Imádkozó öregemberek ülnek a mecsetek kopott kövein, gyümölcsárus szamarak keringenek a hepehupás utcákban, gyerekek visítanak, macskák nyávognak, vénasszonyok veszekszenek — csak "baksist" nem kér senki. Ez is eltűnt a mai Isztanbulból, akár a keleti viselet súlyos varázsa.

Kicsi újságáros gyerek vezetett egyszer egy nagy török napilap szerkesztőségébe. A fiatalok idegenvezetőt a villamoskalauz adta, amikor látta, hogy az újság nevén kívül egyebet nem tud

dok kinyögni. Futott a gyerek, fekete bogárszeme időnkint hátrafigyelt: megvagyok-e még? Azután, amikor a célhoz értünk, otthagyt és elszaladt. Nem fogadott el pénzt, nem fogadta el a mai nap annyira megvetett "baksist".

A török gyerekek külön fejezetet érdemelnének. Vézna növésűek, komolyak és rendkívül felnőttek. Ismerik az élet minden gondját-buját. Tízéves korukban már hivatásuk van, mestersegük, üzletük és vevőik. A török gyerek hatodik életévétől képzett kereskedő. Kereskedik mindennel, ami csak a kezéigébe kerül, citrommal újsággal, gyümölcselel, tojással, szőnyeggel és hamis borostyángyönggyel. Meg ezer másfajta áruval. Kelet gazdagsága kimeríthetetlen. Kelet jósága, anyagi gondoskodása végtelen. Kicsiny teremtményei valamennyien az ő meleg öléből élnek, táplálkoznak.

Kupolás mecsetek, tornyok, naplementék és napfelkelték keleti városa, Isztanbul!... Szűk utcácskáira, zegzugos síkatoraira nem tekintenek többé fátyolos szemek. Nem villan többé poris tarbus lakosaid a dzsámik karcsu tornyáról, nem terjeng kósza mese földalatti kincseskamrák titokzatos drágaköveiről. Mindez a múlté... és mégis... Kelet varázsa titkot rejtet a szürke hétköznapok mögött. Seherzade mesél. A keleti világ édes, mákonyos kábulatáról. Homokórák perenek a percek és napok, időtlenül és lassan mulnak az órák, mert azért mégis és minden körülmények között — Allah il Allah — Allah nagy és Mohamed az ő prófétája...

Baky Marila

Vasárnapi futball-eredmények

(Tegnap 2. kiadásunkból)

NOVISZÁD:

Vitéz (Zemun)—NAK 6:0 (2:0), barátságos
Szlávia—Rapid 2:0, a Livnicsár-serlegért
Napred—Gvozdgyár 6:2, a Livnicsár-serlegért
NFK—NAK vegyes 4:1, barátságos

Novivrbász: VSC—JAK (Topola)

4:1 (1:1), a Milovansev-serlegért

Szubotica: Bácska—Szlávia 4:1

(3:1), a Horvát Kupáért. A Bácska bejutott a döntőbe, amelyben a zagrebi Gragyanszki lesz az ellenfele.

Majna-Frankfurt: Németország—

Románia 9:3 (4:0), válogatott mérkőzés, 45.000 néző. Játékvezető

Rövid sport hírek

Beográdban a szerb-szlóven teniszverseny 10:2 arányban a szerb válogatott fölényes győzelmével végződött.

Tátos Nándor (FTC) a vasárnapi újpesti uszóversenyen 19 perc 55 mp-re javította az 1.500 m. gyorsuszás magyar csúcsát. Az új csúc 7.2 mp-cel jobb a réginél.

Georg Glaw, Németországnak és az egész világnak egyik legjobb gátfutója, júniusban a francia harctéren 26 éves korában hősi halált halt.

Scorzoni (Olaszország).

Kikinda: Szloga—Sz. A. N. D. 7:0

(2:0), barátságos

Szarajevó: Jugoszlávia (Jabuka)

—Hajduk 2:1 (1:0), ligaminósító.

Jövő vasárnap Pancsevön visszavágó mérkőzés lesz.

Nis: Gragyanszki—Szingyelics

5:3 (2:2), barátságos.

Zagreb: Zseleznicsár—Gragyanszki

(Bjelovár) 3:0 (2:0). Ezzel a győzelmével a Zseleznicsár nyerte a zagrebi alszövetség bajnokságát.

Apatin: Apatini SK—Spárta (Vukovár)

1:0 (1:0), barátságos

Szrbobrán: Szrbobráni SK—Dulcisz

4:3 (2:1), barátságos

Beograd: B. A. Sz. K.—Isztra 1:1

(1:1), barátságos

A Szeged FC megkapta a magyar hatóságoktól a kiutazási engedélyt s ha megkapja a jugoszláv beutazási engedélyt, a hét végén Szubotícán vendégszerepel. A szegediek ellenfele szombaton a ZsAK, vasárnap a Bácska lenne.

A horvát-magyar teniszversenyen, amely a hét végén lesz Zagrebban, Horvátország színeit Puncsec, Pallada és Mitics képviseli. Ha Puncsec nem játszik, Branovics helyettesíti. A magyar együttes összeállítása még bizonytalan, valószínűleg Asbóth, Gábor, Szigeti és Szentpéteri jön Zagrebba.

Franciaországban a sportot is újjászervezik s a jövőben tilos lesz hivatásos alapon sportot űzni. Az új francia sportszövetség élére Cochet volt tenisz-világbajnok került.

A felosztott Hungária legjobb csatára, a fiatal Vidor, az Újpest-hez szerződött. Vidor jobbösszekötőt fog játszani a lilafehér csapatban a távozó Vincze helyett.

A palánkai Szloga—beocsini Cement SK vasárnapra kitűzött elsőosztályu bajnoki mérkőzést, a palánkai pálya használhatlansága miatt bizonytalan időre halasztották.

A németbirodalmi futballbajnokság döntőjébe a Scha'ke 04 és a Dresdner FC került. A volt osztályú Rapid csak a középdöntőig jutott fel a nagy versengésben.

A MAGYAR VIZILABDA-BAJNOKSÁG

A magyar vizilabda-bajnokság legutóbbi fordulójában a következő eredmények voltak: UTE—MAC 2:1 (1:0) és FTC—MESE 2:1 (1:0). A bajnokság állása most a következő:

BSE	6 6 0 0	32:10	12
MAC	6 5 0 1	33: 4	10
UTE	6 5 0 1	34: 5	10
FTC	7 4 0 3	23:20	8
BEAC	5 1 1 3	9:17	3
MESE	6 0 2 4	7:18	2
III. ker. TVE	5 1 0 4	6:32	2
MTK	2 1 0 1	3: 4	1
TSC	1 0 0 1	0: 9	0
NSC	4 0 0 4	4:30	0

ASZTALI TENISZ

A novszádi alszövetség igazgató tanácsa és fegyelmi bizottsága ma este 8 órakor a Maros-vendéglőben ülést tart, amelyre kérem az összes illetékesek megjelenését. Ugyancsak kérem Csorba (NAK), Steiner és Reich (Makkabi) játékosok megjelenését. — A titkár.

A novszádi Református Olvasókör vasárnap, július 21-én, a sztaribecsei A-sóvárosi Katolikus Kör kitűnő csapatát látja vendégül barátságos mérkőzésre. A két csapat összeállítása:

ROK: Varga, Armbrusztér, Klier
Sztáribecse: Sándor, Schlarb és Kukola.

A mérkőzés este 7 órakor kezdődik a ROK helyiségében.

SELEJTÉZŐ

A NOVISZÁDI ALSZÖVETSEGBEN

Noviszád: Textil—Szremac (Vojka) 6:1

Ruma: Zvezda—Szemberia (Bjelina) 5:0

Zsabaly: Trgovacski—Fruskogorac 4:1

Vrdnik: Rudar—Szlóvácski (Petrovác) 4:0.

A fenti eredmények alapján kiesett a Szremac, Szemberia, Trgovacski és Szlovacski.

A középdöntőt vasárnap a következő párosításban rendezik meg:

Rumán Zvezda—Textil

Vrdnik Rudar—Fruskogorac

SZLOVÁK SERLEGTORNA

Sztárapazova: Stefanik—Trgovacska Omladina 9:0

Kiszács: Tátra—Szlóvácski II 8:1

Petrovaradin: Zrinyszki—Livnicsár 3:3, a Livnicsár-serlegért.

Svájci és bukaresti német lap a megfogyatkozott Romániáról

A St. Galler Tagblatt című svájci lap bukaresti tudósítója hosszabb cikkben számol be Bessarábia és Észak-Bukovina elvesztése által megfogyatkozott Romániáról.

Románia — írja a tudósító — ösztérületének egyötödét veszítette el körülbelül 4.2 millió lakóssal. Bessarábiában és Észak-Bukovinában fontos ipartelek vannak. Bessarábia ezenkívül gabonamagtár is, amely évi 80 ezer vagón gabonát termel. A tartomány állatállománya 700 ezer ló, 500 ezer szarvasmarha, stb. Különösen nagy jelentősége van az olajos növények termelésének. Románia ezáltal elvesztette napraforgómag termelésének nagyrészét, szójababbal beültetett területének pedig közel 90 százalékát. Bessarábiában 220 ezer orosz, 250 ezer ukrán él. Van ezenkívül 125 ezer német, 250 ezer belgár és több mint félmillió zsidó. Az orosz megszállás a román lakosság között valószínűleg pánikot idézett elő. Sok tízezer román házat, istállókat, minden vagyonát hátrahagyva menekült Bukarest, Galac és Braila felé. Mielőtt még az orosz csapatok bevonultak volna, a különböző városokban, így Csernovicban és Kisenevben a csőcselék fosztogatni kezdett. A csernovici kormánypalota arany díszítéseit mind letölték és elhurcolták, a püspöki palotában is nagy rombolásokat végeztek.

Érdekes részleteket közöl a szovjet besszarábiai és bukovinai berendezkedéséről a Bukareszter Tagblatt. A német lap szerint az orosz csapatok mindenütt fenntartják a rendet. Különösen Bukovinából érkeztek teljesen megbízható jelentések a laphoz, amelyek azt bizonyítják, hogy a különböző aggodalmaknak nem volt semmi alapjuk. Így valótlannak bizonyult az a hír, hogy a csernovici német házakat lerombolták volna. Az itt székelő német szervezeteket a bekövetkezett események egyáltalán nem érintették. Bukovinában egyetlen német sem szenvedett semmiféle kárt és az orosz parancsnokságok, amelyek a csernovici német konzulátus szemben a legnagyobb előzetes tanúsították, gondoskodtak arról, hogy Észak-Bukovina német lakóit az a biztonságot élvezhessék, amelyre mint németek igényt tarthatnak. Minden németek által lakott házra és lakásra német és orosz feliratu táblákat tűztek ki, amelyekből kiderült, hogy ezeken a helyeken németek laknak, akik különös védelem alatt állnak.

Delfin, mint torpedó. Newyorkból jelentik: Delfin torpedózott meg egy amerikai vízrepülőgépet Kuba közelében. A repülő, aki ködbe került, elhárította, hogy megkerüli a szigetet, de utja közben hűves szélbe került és 1200 méter magasról 800 méterre szállt alá. Hirtelen hatalmas hullámhegy borította el a repülőgépet és a hullámhegy egy delfint is a magasba vetett, amely orrával épp a repülőgép szárnyába fúródott. A repülőnek ejtőernyő segítségével sikerült megmenekülnie, a gép elpusztult.

FIAT
DKW WANDERER
AUDI-HORCH
PIRELLI-AUTOGUMI
 AUTÓ ALKATRÉSZEK ÉS FELSZERELÉSEK
AUGUST KUTALEK-NOVISZAD
 KONJAJA PETRA II. 63. TELÉFON 21-05
WALYOLIN
 WARTA AKCIÓS ÉS WALTOLIN AUTÓ-OLAJ
 ALLANÓDÓ BŐRÖK ÉS HASZNÁLT AUTÓK

APRÓHIRDETÉSEK

egy heteken, mint vasárnap egy szó 1.—dínár, vasárnap 2.—dínár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.—dínár. Hirdetéseket a másnaplappra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

RÉTESNEK!

Remek, felsőbácskai dupla nullás liszt

TARHONYÁNAK!

KONSTANTINOVIC fűszer és csemege üzlete
 Noviszád, Kr. Alekszandra 19

Nyolcvanhat

»NÖVENYHARMAT nagy segítség — kicsi ár, olcsón adja a bolt és a gyógyszerár!» Ára patikákban, boltokban 14 dinár. 1879

Szeplőt

foltot, arcstíftalanságot csak a prof. Lavedan-féle árta matlan éjjeli és nappali ARCHAMLASZTO KENŐCS mullaszt el. Pár nap alatt biztos siker. Postán 45.—dínárért, d szkréten és költségmentesen szállítja: Apoteka Gebauer, Bač. 3032

ALLAST KERES

24 ÉVES özvegyasszony idősebb urhoz házevetőnének ajánlkozik. Vidékre is elmenne. Címe: Noviszád, Koszancsics Ivana ucca 6. 4015

AFOLÓNÓ idősebb asszonyhoz ajánlkozik. Címe: Noviszád, Szlikara Redonicsa 10. 4069

FÉNYKÉPÉSZ segédnö állást keres. Vidékre is elmenne. Cím a kiadóban. 4071

DIPLOMÁLT gyógyszerész augusztus 16-i belépésre állást keres. Részletes ajánlatokat: Juhász János, Sečan, címre kér. 4073

FIATAL, CSINOS MASAMODLÁNY állást keres, esetleg kiszolgáló lánynak elmenne üzletbe vagy cukrászdába. Cím a kiadóban. 4080

ELADÓ

PHILIPS 3+1 lámpás szuper, teljesen új eladó. Noviszád, Zselezniciska 103. 4070

HÁZ, új, kétemeletes, 7.300 dinár havi hozammal 750.000 dinár készpénzért eladó. Kisebb jelzálogkölcson átvehető. HÁZ, új, a báni palota közelében, 5 lakással és 2 üzlethelyiséggel, 10% tiszta hozammal 800.000 dinárért eladó. HÁZ, 3 szobával, teljes komforttal 135.000 dinárért eladó. BÉRHÁZ, 8 lakással, 9% jövedelemmel 245.000 dinárért eladó. EMELETES HÁZ, a város kellős központjában, melyben kővénház van, 6 vendégszobával, 4000 dinár havi hozammal 420.000 dinárért eladó. HÁZHELYEK a Kralja Petra II. uccában, közel a villamos állomáshoz, 15 db. különböző nagyságban, 20—30.000 dinárért darabja eladó. Aki Noviszádon ingatlanot jól akar venni vagy gyorsan eladni, forduljon teljes bizalommal iródnakhoz: BIRO, ingatlanforgalmi iroda. Noviszád, Ilje Ognjanovicsa 18. a Tanurdsics-palota mögött. 4077

NOVISZADRÓL való elköltözés miatt eladók: 1 lukszus Biedermayer-stilusu szalóngarnitúra (mahagoni), 1 komplett hálószoba, masszív, 1 luxus ebédlő keményfából, 1 tizenkét személyes evőeszköz, boros hordók és kádak stb. Megtekinthető naponta 8—12-ig, Monasevics, Pasicsava 9. Noviszád. 3974

KIADÓ

AZONNALRA kiadó reda részére bebutorozott szoba, telefonhasználat. Érdeklődni: Vojvodjanszka 14, vagy telefonon 21—28 alatt. 4081

KERESLET

Fiatal, ügyes KOVÁCS-SEGÉDEKET azonnal felvesszünk. Jelentkezni: »Metalplastika K. D.« Noviszád, Primorszka 11. 4076

FODRÁSZSEGÉD, aki az összes női és férfi munkához ért, teljes ellátással, meggyerés szerinti azonnal felvétetik. Antalkovics János fodrász, Bač. 4072

BEJARÓNÓ azonnalra felvétetik, jelentkezni 12—2-ig. Cara Dusana 2. Noviszád. 4079

KÜLÖNFÉLE

DR. FILIPON CREM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban és kereskedésekben. APOTEKA KÜCHLER, VRSAC. 2474

BULYOVCICS MARGIT paplanokat készít pehelyből, vattából és gyapjuból, kívánságra házhoz is megy. Noviszád, Lua Bartua 53 (volt Magyar ucca). 3972

ZONGORÁK hangolását, szakszertu javítását vállalja Kocsis János, Noviszád, Kalvinova u. 18. Ugyanott egy rövid zongora eladó. 4063

BICIKLIZNI tudó erősebb kifutófiu 16—17 éves, államnyelven beszélő jó fizetéssel és teljes ellátással újsághordásra, munkakönyvvvel rendelkezöt, felveszek. Jelentkezni: LOK, revizor novina, amennyiben nem felel meg, úgy az ut költséget megtérítem. 4065

REGGELI UJSÁG

A MAGYARSÁG NAPILAPJA

Írógépet

a legszakszerűbben javít, tisztít, átalakít la inról címre vagy viszont, írógépek havi jókarban tartását a legutányosabban vállalja

„BRO“ speciális írógépjavító műhely

Noviszád, Kr. Petra II. 63. Telefon 21-82

Rendeléseket külföldre szóló

élelmiszer csomagokra

a legjobb összeállításban vállalt és elintéz

Konstantinovic, fűszer és csemege üzlete, Noviszád, Kr. Alekszandra ul. 19

Magyar Olvasókör SZUBOTICA

1940 július 20-án, szombaton este 9 órakor

az ifjuság rendezésében

Kerti mulatság

az egyesület udvarában és nagytermében — Belépődíj 10 dinár

STEYR autók

PFAFF

varrógépek és a legjobb méretű kerékpárok állandóan raktáron

„JUNG“ SZÜSZ DSZHY
 Noviszád, Szaferikova 9. — Telefon 52-69.

ILIDZSA Bányászati Fürdő

Szarajevo mellett

Nevezetes kén 59° C. meleg forrás. — Fürdők: kenes, iszap, sos és szénavas, hidroterápia, szabadfürdő a Zseleznicza folyóban. Gyógyul: idült reumatizmus, izületi gyulladások, idült exudatív, női bajokat, idült bronchitist, iszapsz és idegbiat, verszegényseget, erelmészeseidet, kimerültséget. Szobarak az elsőrendű bányászati szállodákban: 1 ágvas szoba 35 dinártól 60 dinárig, 2 ágvas szoba 45 dinártól 110 dinárig

Földnyben 7—21 napi ottartózkodás után 20%, 21 napon túli ottartózkodás után pedig nagyobb engedmény a szállodai szobákról. Földnyben május-junius, szeptember-október hónapokban 50% engedmény a szobákról és minden földnyben 10 napi ottartózkodás után ingyenes visszateseres a megőrzött yastu utazási jegyvel. Szarajevoból helyi vonatok és autóbuszok minden orában közlekednek.

Prospektust küld ilidzse fürdőigazgatóság

TUZSZE

SZOMBORI TERMENYTOZSDE

Buza, bácskai, baranyai 230, szerbiai 224, szerémi 227, szlavóniai 227. Rozs, bácskai vasút 218—220. Zab, bácskai vasút 238—240, szerémi és szlavóniai 238—240. Arpa, bácskai 63—64 kgs 213—215, szerémi 63—64 kgs 213—215. Tengeri, bácskai vasút prompt 17, szerémi vasút prompt. 170, bácskai fűher 180. Bab, szokvány 440—450. Buzaliszt: Nullás g és g 365—385, kettes 342.50—362.50, ötös 322.50—342.50, hatos 302.50 — 322.50, hetes 272.50—292.50, nyolcas 175—180. Korpa, prompt 162.50—170. Sertézsír, új nagyhordókban 18.75—19.75, új középhordókban: 19—20, új kishordókban 19—20, kánában brutto nettoért 18—19. Füstölt szalonna: 17.50—18.50, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 16—17. Irányzat: Változatlan.

KÜLFÖLDI TÖZSDEI ÁRAK
 Zürich: Beograd 10, London 16.30, Newyork 441, Milánó 22.30, Berlin 176.37, Szófia 5.50, Bukarest 2.30.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kr. Petra II. Felső utca 50

Telefon: 21—37, éjjeli 20 58

Felelős kiadó: Andreo Dezso

A kiadóhivatal címe: Előfizetés:

Pretplata — Előfizetés:

Egy hónap 20.—dínár

(kihordó útján 30 din.)

Három hónap 80.—dínár

(kihordó útján 86 din.)

Félévre 160.—dínár

(kihordó útján 172 din.)

Uzleti svakodnevno — Megjelenik naponta

Post-ekvival račun — Postacseklszám: Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692